P

Cena numeru 25 groszy

Dziś 32 strony: 16 str. „Republiki", 8 str. Dodatku Literacko-Naukowego i 8 str. dodatku p. t. „Panorama"

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

ROK XVII. | ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 29 STYCZNIA 1939 R. | CENA NUMERU 25 GROSZY. | № 29

Chamberlain o sytuacji w Europie

Mowa wygłoszona w Birmingham. — Rekonstrukcja rządu angielskiego. — Min. Hore Belisha ustąpił

Londyn, 29 stycznia.

(Pat) Premier Chamberlain wygłosił dziś wieczorem w Birmingham na dorocznym obiedzie cechów jubilerów i złotników przemówienie, w którym poruszył sytuację międzynarodową. Ustępy mowy, dotyczące sytuacji międzynarodowej były bardzo ogólnikowe. Jak przypuszczają, Chamberlain pragnął zarezerwować sobie swobodę ewentualnej repliki na mowę kanclerza Hitlera jeżeli zajdzie tego potrzeba, podczas debaty w Izbie Gmin w przyszły wtorek.

Stwierdzając, iż w chwili obecnej istnieje

NAPRĘŻENIE POLITYCZNE W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH,

co niewątpliwie ujemnie odbija się na życiu gospodarczym, premier Chamberlain przystąpił do obrony porozumienia monachijskiego. Chamberlain nie widzi nic takiego, czego miałby żałować, ani też żadnych argumentów, aby przypuszczać, że zajęcie innego stanowiska byłoby bardziej korzystne. Wojna jest dziś w swoich skutkach dla tych, którzy biorą w niej udział, tak straszna, że nie należy nigdy zezwolić na rozpoczęcie działań wojennych, dopóki nie zostaną podjęte wszelkie kroki, aby im zapobiec.

Zachowanie pokoju we wrześniu możliwe było jedynie wskutek wydarzeń, poprzedzających wymianę listów pomiędzy Chamberlainem i Mussolinim latem 1937 r. oraz przez zawarcie porozumienia włosko-angielskiego w listopadzie r. ub. Bez dokonania poprawy w stosunkach między W. Brytanią a Włochami nie byłoby nigdy możliwe uzyskanie współdziałania Mussoliniego w czasie kryzysu wrześniowego. Bez tego współdziałania uratowanie pokoju nie byłoby możliwe.

Stwierdzając, że wizyta premiera i lorda Halifaxa w Rzymie, krytykowana była przez ludzi, pragnących utrudnić i przeciwstawić się wszelkim usiłowaniom wykonania tego, czego wyraźnie pożądały narody obu krajów, a mianowicie współżycia na warunkach przyjaźni i wzajemnego porozumienia oraz załatwienia sporu drogą dyskusji, a nie przemocy, premier Chamberlain wyraził przekonanie, że do tych samych celów zmierzają nietylko Włochy i W. Brytania, ale również Francja, Niemcy i każdy kraj na świecie.

Nie wykluczamy możliwości — mówił Chamberlain — że tego rodzaju uczucia narodowe nie zawsze podzielane są przez ich rządy, a uznajemy tę rzeczywistość, że musimy traktować z rządami, a nie z narodami. Mimo to jednak, kultywujemy w dalszym ciągu przyjaźń z narodami, co może być dokonane zarówno przez jednostki jak i przez kupców, jak i przez bardziej oficjalnych przedstawicieli. Dajemy więc narodom wyraźnie do zrozumienia, że nie uważamy ich za potencjonalnych wrogów, lecz pragniemy z nimi porozumienia na warunkach równości, zawsze gotowi do zrozumienia ich punktu widzenia i do zaspokojenia w miarę możności ich słusznych aspiracyj, o ile nie stoją one w konflikcie z ogólnymi prawami, zmierzającymi do wolności i sprawiedliwości. Tylko na tej drodze usuniemy te wieczne podejrzenia, które zatruwają międzynarodową atmosferę i przywrócimy bezpieczeństwo umysłów i zaufanie, będące podstawą wszelkich skutecznych interesów handlowych.

Londyn, 28 stycznia.

(Pat) — Premier Chamberlain dokonał rekonstrukcji swego gabinetu.

Dotychczasowy minister koordynacji obrony sir **T. Inskip opuszcza swój posterunek, obejmując stanowisko ministra dominiów.** Zmiana na tym stanowisku jest chwilowym osłabieniem pozycji tego ministra w gabinecie, ale jednak sytuacja jego jest jeszcze dostatecznie silna i skoro premier Chamberlain postanowił utrzymać go w gabinecie na nowym odpowiedzialnym stanowisku, **sir T. Inskip uważany jest przez znaczny odłam opinii brytyjskiej jako jeden z tych polityków konserwatywnych, który ewentualnie desygnowany być może na przyszłego wicepremiera lub premiera rządu.**

Bardzo znamienną jest nominacja nowego ministra koordynacji obrony, którym został szef sztabu admiralicji brytyjskiej w stanie spoczynku admirał lord Chatfield.

Minister rolnictwa Morrison opuszcza swe stanowisko i obejmuje synekuralną godność kanclerza księstwa Lancaster

Dotychczasowy kanclerz księstwa Lancaster lord Winterton wychodzi z gabinetu, pozostając na trzeciorzędnym stanowisku głównego płatniczego, czyli szefem departamentu wypłat w kanclerstwie skarbu. Jest rzeczą prawdopodobną, że **lord Winterton pozostanie w dalszym ciągu przewodniczącym komitetu eviańskiego dla uchodźców żydowskich.**

Dotychczasowy główny płatniczy lord Munster mianowany został parlamentarnym podsekretarzem stanu w ministerstwie wojny na miejsce dotychczasowego parlamentarnego podsekretarza stanu lorda Strathconan, który z powodu nieporozumień z ministrem wojny

HORE BELISHA USTĘPUJE ZE STANOWISKA I TYMCZASOWO WYCHODZI Z RZĄDU.

Lord Munster liczy tylko lat 33, ale uchodzi za jednego z najzdolniejszych polityków konserwatywnych.

Cechą charakterystyczną obecnej rekonstrukcji jest coraz silniej zaznaczające się w brytyjskiej strukturze rządu powołanie na ministrów nie polityków, lecz fachowców.

Ameryka udzieli pomocy państwom,

które zostaną zaatakowane. — Stanowisko U.S.A. wobec „nowej Europy"

Waszyngton, 28 stycznia.

(Pat) — **Zastępca sekretarza stanu Welles wygłosił wczoraj na dorocznym zebraniu nowojorskiego towarzystwa prawniczego przemówienie na temat podstaw polityki zagranicznej St. Zjednoczonych.**

Celem polityki St. Zjednoczonych — oświadczył na wstępie Welles — jest zachowanie w każdym wypadku zupełnej swobody działania, przy jednoczesnym rozbudowaniu sił obronnych w takich rozmiarach, abyśmy mogli zawsze przeciwstawić się w łączności z innymi narodami Ameryki atakowi na wolność kontynentu.

St. Zjednoczone dążą do zacieśnienia swych stosunków gospodarczych i kulturalnych z innymi państwami amerykańskimi, do przyjaznej współpracy ze wszystkimi.

W obecnym, ciężkim położeniu międzynarodowym polityka St. Zjednoczonych — ciągnął Welles — da się scharakteryzować w 5 następujących zasadniczych punktach:

1) na kontynencie amerykańskim udało się ostatnio osiągnąć jednomyślność w sprawach, dotyczących interesów wspólnego pokoju oraz solidarności kontynentalnej,

2) w Chinach obywatele St. Zjednoczonych posiadają traktatowo zabezpieczone uprawnienia. Rząd St. Zjedn. nie przyznaje nikomu prawa do samowolnej likwidacji tych uprawnień, natomiast skłonny jest przedyskutować wraz z Japonią i Chinami projekty, zmierzające do nowego uregulowania tych uprawnień.

3) jeżeli chodzi o nasz stosunek do „Nowej Europy" — oświadczył Welles, to respektując wewnętrzną formę rządów, BĘDZIEMY ZMUSZENI ZMIENIĆ NASZE PRZYJAZNE DO WSZYSTKICH W ZASADZIE NARODÓW NASTAWIENIE, JEŻELI NARODY TE PROWADZIĆ BĘDĄ „POLITYKĘ NIELUDZKĄ", zagrażającą naszym usprawiedliwionym interesom, traktatowo zastrzeżonym uprawnieniom lub też naszemu bezpieczeństwu.

4) w dziedzinie handlu zagranicznego jesteśmy przeciwnikami autarchii.

4) St. Zjednoczone — oświadczył na zakończenie Welles, prowadząc politykę neutralności, pragną być możliwie z daleka od niebezpieczeństwa wciągnięcia ich do wojny, prowadzonej przez innych, jednakże prezydent Roosevelt, zgodnie ze swym noworocznym orędziem,

ROZUMIE NEUTRALNOŚĆ NIE W SENSIE „USTAWY SZTYWNEJ", Z GÓRY ODMAWIAJĄCEJ POPARCIA OFIERZE NAPAŚCI,

a przez to, w gruncie rzeczy, pomagającej napastnikowi.

Całkowita hitleryzacja Kłajpedy

6 tysięcy umundurowanych szturmowców. — Niemcy kłajpedzcy wykonywują rozkazy Berlina

Kowno, 28 stycznia

(Pat) Prasa litewska zamieszcza dziś wywiad, którego udzielił jej premier Mironas na tematy kłajuedzkie, oraz omówił stosunek prasy do zagadnień spraw narodowych i państwowych.

W sprawie polityki władz autonomicznych Kłajpedy premier zaznaczył, że rząd litewski nie zamierza krępować dążeń do oparcia struktury wewnętrznej kraju kłajpedzkiego na podłożu idei narodowo-socjalistycznej. Rząd litewski jest zdania, że taka struktura jest możliwa bez starć z podstawowymi interesami państwa i narodu litewskiego i ma nadzieję, że organy autonomiczne, przestrzegając ducha statutu, będą unikały takich starć. Słuszność tego rodzaju nastawienia rządu lietwskiego potwierdza również oświadczenie nowego przewodniczącego dyrektoriatu, że „podstawy ideologii narodowo-socjalistycznej nie będą obowiązywały Litwinów, zamieszkałych w kraju kłajpedzkim.

***

Kowno, 28 stycznia

(Pat) Z Kłajpedy donoszą, że liczba członków A. S. na całym obszarze Kłajpedzkim wynosi ostatnio około 6.000 Członkowie ci zostaną przydzieleni do 4-ch chorągwi lądowych (Banner) i jednej morskiej. Jedna chorągiew ma zasadniczo obejmować 150 do 250 członków i dzielić się na 3 do 4 oddziałów, które obejmują po trzy jednostki po 15 do 20 ludzi każda. Pierwsze oficjalne wystąpienie umundurowanych oddziałów kłajpedzkiej S. A. nastąpi w niedzielę 29 b. m. Uniform składa się z brunatnych spodni, brunatnej koszuli i brunatnej czapki oraz oliwkowo-zielonego płaszcza z brunatnym kołnierzem.

Republikanie fortyfikują nową linię frontu

Wojska powstańcze w odległości 18 klm od prowincji Gerony. — Gratulacje Mussoliniego dla gen. Franco

Paryż, 28 stycznia.

(Pat) — Nadzwyczajny wysłannik „Paris Soir" donosi z Figueras, iż cały wysiłek naczelnego dowództwa armii republikańskiej skierowany jest na zorganizowanie ostatniej próby obrony na linii przechodzącej przez Vich od morza na północ od Barcelony aż do Seu Urgel. Ostatni zmobilizowani

REKRUCI PRACUJĄ NAD UMOCNIENIAMI FORTYFIKACYJNYMI NA TEJ LINII.

Dowództwo obrony spoczywa w rękach gen. Sariaba, któremu podlegają 2 grupy armii:

Grupa wschodnia płk. Borea oraz grupa Ebro płk. Modesto. Desant oddziałów nacjonalistycznych w porcie Las Resas ma na celu wniesienie zamieszania właśnie na tyłach tej ostatniej obrony republikanów katalońskich.

* * *

Barcelona, 28 stycznia.

(Pat) — Wojska powstańcze posunęły się w ciągu dnia dzisiejszego na wszystkich odcinkach frontu katalońskiego w

KIERUNKU PIRENEI,

zajmując ostatecznie linię Manresa-Sabadell-Granollers. W godzinach południowych wojska gen. Franco znajdowały się w odległości

18 KLM. OD GRANIC PROWINCJI GERONA.

Figueras, 28 stycznia.

(Pat) — Według korespondenta Havasa, nowy front przechodzi obecnie nieco na północ od Solsoma, zaczyna się on od drogi z Seo Urgel.

* * *

Figueras, 28 stycznia.

(Pat) — Jak donosi korespondent Havasa, lotnicy wojsk powstańczych bombardowali czterokrotnie w ciągu dnia wczorajszego m. Figueras. Szkody są nieznaczne, podobnie jak liczba ofiar. Poza tym lotnictwo powstańcze bombardowało Granollers, gdzie liczba zabitych przekracza 100. Wreszcie 5 samolotów typu „Savoya" bombardowało wczoraj port Denia. Ofiar nie było.

* * *

Rzym, 28 stycznia.

(Pat) — Ogłoszono tu oficjalnie cyfry obrazujące udział lotnictwa włoskiego w cienzywie katalońskiej, w okresie od 20 grudnia do 26 stycznia, t. j. do chwili zajęcia Barcelony.

W tym czasokresie zostało srąconych 67 samolotów myśliwskich i bombardujących przeciwnika. Straty włoskie wynoszą: 5 aparatów myśliwskich, 5 lotników zabitych i 1 wzięty do niewoli.

Zrzucono milion kg. bomb, i wystrzelono 100 tysięcy sztuk nabojów.

Rzym, 28 stycznia.

(Pat) — Mussolini wysłał do gen. Franco depeszę następującej treści: Naród włoski entuzjazmuje się pańskim wspaniałym zwycięstwem pod Barceloną, które jest wstępem do zwycięstwa ostatecznego, otwierającego w świecie nową erę Hiszpanii.

Tysiące uchodźców napływa do Francji

Wszystkie drogi są zatarasowane

Perpignan, 28 stycznia

(Pat) Ruch uchodźców z Hiszpanii przybrał w ciągu dnia wczorajszego znaczne rozmiary. Na granicę francuską napływają wciąż piesi i samochody. Wczoraj przekroczyło granicę kilka wybitnych osobistości rządu republikańskiego, a m. in. minister stanu Tomasz Bilbao, przewodniczący parlamentu katalońskiego Perez Irlaboi[x] oarz deputowany kataloński Galemau. Zapowiedziane jest przybycie 500 dzieci hiszpańskich, a w Bourgmadame oczekują przybycia 15 tysięcy ludzi. Wydane w porozumieniu z rządem francuskim zarządzenia, zapobiegające napływowi uchodźców, wejdą w życie w dniu dzisiejszym

Perpignan, 28 stycznia

(Pat) Drogi, prowadzące ku Francji po stronie hiszpańskiej są na przestrzeni 7 mil całkowicie zapchane uchodźcami. Tysiące uchodźców wraz z wozami, samochodami ciężarowymi i ciężkimi pakunkami na plecach posuwają się ku granicy hiszpańskiej. Władze francuskie wzmocniły posterunki graniczne, nie zatrzymują jednakże, jak zaznacza korespondent Reutera—uchodźców, pozwalając im przekroczyć granicę. Amerykański charge d'affaires Thurston, który usiłował przedostać się na stronę hiszpańską, zrezygnował z tego zamiaru, ponieważ drogi były całkowicie zablokowane. Większość wśród uchodźców stanowią kobiety i dzieci.

Hitlerowcy w Czechach

otrzymali całkowitą swobodę

Berlin, 28 stycznia.

(PAT) W następstwie rozmów odbytych przez min. von Ribbentropa z min. dr. Chvalkovskim w Berlinie, czesko-słowackie ministerstwo spraw zagranicznych przesłało dziś poselstwu niemieckiemu w Pradze notę werbalną.

Nota ta zawiera zawiadomienie, że niemiecka partia narodowo-socjalistyczna i jej organizacje mogą bez przeszkód prowadzić swoją działalność na terenie Czechosłowacji, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez sekretarza stanu Bohle, kierownika organizacji zagranicznej partii narodowo-socjalistycznej.

Londyn, 28 stycznia.

(PAT) Agencja Reutera donosi z Moskwy: Nowomianowany ambasador brytyjski sir William Seeds złożył dziś swe listy uwierzytelniające.

Konferencja „okrągłego stołu" w Londynie

rozpocznie się w pierwszych dniach lutego.—Plan państw arabskich „rozwiązania" sprawy Palestyny

Londyn, 28 stycznia.

(PAT) Do Londynu zaczęły dziś przybywać delegacje na konferencję w sprawie Palestyny. Aczkolwiek data konferencji nie została jeszcze ustalona, obrady rozpoczną się najprawdopodobniej **w pierwszych dniach lutego i toczyć się będą w pałacu Św. Jakóba.**

Londyn, 28 stycznia.

Kairski korespondent „Daily Telegraph" dowiaduje się, że delegacje niepodległych państw arabskich na konferencje londyńska zaproponują rozwiązanie kwesti. palestyńskiej na podstawie planu, zgłoszonego w pierwszych dniach października r. ub. przez ówczesnego ministra spraw zagranicznych Iraku, Tewfik-beja Suweidi'ego, rządowi angielskiemu. Plan Suweidiego ma za sobą poparcie rządów Iraku, Saud-Arabii, Jemenu i Egiptu. Aczkolwiek — informuje korespondent „Daily Telegraph" — palestyńska delegacja arabska wysunie swe własne eksterministyczne warunki, to jednak zarówno stronnictwo Muftiego jak i Naszaszibiego gotowe są przyjąć plan Suweidiego za podstawę do dalszych dyskusji. i w kierunku pozyskania Arabów palestyńskich w Londynie dla planu Suweidiego wywrą wszystkie swe wpływy delegacje niepodległych państw arabskich.

Plan Suweidiego wywołał w swoim czasie burzę protestów w świecie żydowskim i spowodował nawet, jak wiadomo, pośrednią interwencję rządu Stanów Zjednoczonych u rządu brytyjskiego. Plan ten przewidywał utworzenie, pod kontrolą brytyjską, niepodległ… państwa palestyńskiego. Żydzi mieli… w tym państwie korzystać z różny… praw mniejszościowych, pod względ… jednak cyfrowym stosunek liczebny … ności żydowskiej do ogółu zaludnie… Palestyny miałaby nigdy nie przekr… czać stosunku obecnego. Pod wzgl… dem prawnym miałaby nastąpić stop… wa autonomizacja Palestyny wedł… tych samych wytycznych, które p… przedziły uniezależnienie Iraku od m… datu Ligi Narodów.

Tendencje późniejszego rozwoju p… stwowego Palestyny w tym kierun… miałyby być ujęte w przepisy konst… tucji tego kraju. Administracja bryt… ska w Palestynie miałaby stosować … litykę, która spowoduje stopniowe p… kazanie władzy organom autonomii … jowej. Konstytucja ma poręczyć pra… polityczne i obywatelskie mieszkańc… Palestyny. Żadna z poszczególny… gmin (muzułmańska, żydowska, chr… ścijańska) nie mogłaby otrzymać sta… tu nadrzędnego w stosunku do pozos… łych. Miasta, arabskie i żydowskie, … trzymałyby szerokie prawa auton… lokalnej z zastrzeżeniem nie uszczu… nia praw żadnego odłamu ludności. N… wy statut Palestyny miałby być p… czony przez Wielką Brytanię, która … swej strony otrzymałaby w konstyt… gwarancje swych uprawnionych inte… sów.

Zdarzenia i ludzie

Jahawarlal Nehru

Prezydent wszechindyjskiej partii kongresowej

Londyn, w styczniu.

Po długim milczeniu Jahawarlal Nehru w imieniu wszechindyjskiej partii kongresowej wyjawił nareszcie, jakie stanowisko zajmuje wobec ogólnych problemów politycznych i tarć między dyktaturą a demokracją. Jest on zdania, iż Hindusi, niezależnie od tego jakiego są wyznania, powinni się zjednoczyć, ażeby móc walczyć przeciwko przewadze totalitarnej Japonii w Azji.

Dla ludzi, którzy nie wyznają się w labiryncie polityki hinduskiej, Jahawarlal Nehru jest tylko nazwiskiem, które łączą niewyraźnie z pojęciem rewolucji, socjalizmu i ruchu narodowo-hinduskiego.

Mimo, iż twarz jego o wielkich i smutnych oczach, okolona jest śnieżnobiałymi włosami — robi on wrażenie młodego człowieka. W swej autobiografii Jahawarlal Nehru w następujący sposób opisuje pierwsze kroki swego buntowniczego życia:

— Było to w Lucknow. Policja właśnie rozganiała tłum maszerujących ludzi. Szedłem wówczas wolnym krokiem w kierunku jezdni; zatrzymałem się i po krótkim namyśle doszedłem do wniosku, iż będzie nieprzyzwoicie z mojej strony, jeśli ucieknę. Prawdopodobnie duma skłoniła mnie do tej decyzji. Duma, która nie pozwoliła mi postąpić, jak tchórz. Mimo to jednak granica między odwagą a tchórzostwem była bardzo niewyraźna. Mogło się łatwo stać, że znalazłbym się po drugiej stronie...

Po kilku minutach Nehru był wśród tłumu, który policja rozganiała. Jego słabe ciało uginało się pod uderzeniami, lecz uczucie tryumfu, spowodowane tym, iż wybrał drogę cierpienia — uśmierzało wszelki ból!

Z tego faktu wynika, iż mamy do czynienia z człowiekiem, którego nie los, lecz wola i zrozumienie uczyniły rewolucjonista. Istotnie, jeśli wziąć pod uwagę jego pochodzenie i wykształcenie, Nehru miał wszelkie szanse, by prowadzić wygodne życie po stronie Hindusów lojalnych, oddanych Anglikom. Potem z pewnością zostałby odznaczony orderem i tytułem „sir" za swą lojalność wobec imperium brytyjskiego.

Nehru uczęszczał w Harrow do szkoły wraz z synami znakomitych rodzin, które kierują polityką demokratycznej Anglii. Tak samo jak angielska złota młodzież studiował on później prawo w ekskluzywnym Trinity College w Oxfordzie. Dzisiaj opowiada się wiele anegdotek z lat jego pobytu w Anglii. Jeśli nawet nie wszystko w nich zgadza się z prawdą, to są one jednakże bardzo charakterystyczne. Między innymi opowiada się naprz., iż Nehru był serdecznie zaprzyjaźniony z byłym królem Edwardem VIII, ówczesnym księciem Walii, który również za jego czasów studiował w Oxfordzie.

Po swym ojcu, słynnym prawniku hinduskim Motilal Nehru, Jahawarlal odziedziczył wielki majątek. Wydawało się z początku, jakgdyby syn zamierzał pójść po linii politycznej swego ojca. Już ojciec Jahawarlala bowiem był kierownikiem hinduskiej partii kongresowej i radcą prawnym Mahatmy Gandhiego. Ówczesny wicekról Indii miał niemało kłopotów, gdy Motilal Nehru przyłącz… się do tego radykalnego, antyangielsk… go ruchu. Propagowany przez tę par… bierny opór i bojkot towarów angielsk… był na rękę adwokatowi Nehru, k… myślał o powiększeniu majątku i w… wów, tak samo jak wielu innych zam… nych obywateli hinduskich, fabrykan… i przedsiębiorców.

Jahawarlal Nehru jest zagorzał… wyznawcą socjalizmu o ustalonym p… gramie, który obejmuje: reformę ro… ochronę robotników, zniszczenie pot… klasy lichwiarzy i t. d. Nahru studio… dokładnie stosunki społeczne w Eur… Jego zdaniem, partii kongresowej b… jest dostatecznej koncentracji, jeśli c… dzi o pewne cele polityczne. Jahaw… Nehru jest oddanym uczniem Maha… Gandhiego i cieszy się jego specjaln… względami i zaufaniem. Niezależni… tego Nehru uważa politykę Mahatmy… niewyraźną, a nawet za oportunistyc… Jahawarlal Nehru jest dzisiaj prezyd… tem partii kongresowej, a to znacz… jest on najpopularniejszym człowie… w Indiach.

Jego portret zdobi nędzne chatki m… łych, odległych wiosek, których mie… kańcy nie umieją pisać ani czytać.

Kiepura uniewinniony

w procesie wytoczonym przez adw. Hofmokl-Ostrowskiego

Warszawa, 28 stycznia.

W warszawskim sądzie apelacyjnym rozpatrywana była dziś głośna sprawa adw. Zygmunta Hofmokl-Ostrowskiego przeciwko Janowi Kiepurze o to, że miał on obrazić ogół adwokacki na herbatce, wydanej dla dziennikarzy, na której wyrazić się miał: „Gdybym nie był śpiewakiem, to byłbym pastuchem lub adwokatem". —

W I-ej instancji sąd uniewinnił Kiepurę, opierając się na zeznaniach świadków, którzy zaprzeczyli, aby zdanie, wypowiedziane przez Kiepurę, miało intencję obrażenia kogo-kolwiek.

Kiepura wystosował odpowiednie wyjaśniające listy do naczelnej rady adwokackiej, która uznała sprawę za wyjaśnioną.

W wyniku przewodu sądowego, sąd apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną mec. Hofmokl-Ostrowskiego i zatwierdził wyrok pierwszej instancji, uniewinniając całkowicie Jana Kiepurę.

Mrozy w Ameryce

Nowy Jork, 28 stycznia.

(Pat) — Od kilku dni nad atlantycką częścią kontynentu amerykańskiego przeciąga fala mrozów, obniżająca temperaturę do 14 stopni Celzjusza.

Rzeka Hudson pokryła się lodem, co spowodowało wstrzymanie żeglu. — W porcie nowojorskim usilnie pracują liczne łamacze lodów.

Amb. Wieniawa-Długoszowski na audiencji u Papieża

Rzym, 28 stycznia.

(Pat) — Ojciec Święty przyjął dziś na prywatnej audiencji ambasadora R. P. przy Kwirynale —Wieniawę-Długoszowskiego z małżonką. Audiencja trwała pół godziny.

Francja nie pójdzie na żaden kompromis

Narady rządu w związku z zarządzeniami wojskowymi Włoch. — Szef marynarki admirał Darlan w Afryce. — Manifestacje uliczne w Paryżu

Paryż, 28 stycznia.

(PAT) Po zakończeniu debaty parlamentarnej nad polityką zagraniczną opinia Francji oczekuje od rządu posunięć odpowiadających zapowiedziom prem. Daladier i min. Bonneta. Prasa w dalszym ciągu wyraża jednomyślne przekonanie, będące odbiciem powszechnych nastrojów, że

FRANCJA NIE MOŻE PÓJŚĆ NA ŻADEN KOMPROMIS,

narażający na szwank integralność imperium francuskiego.

Ze specjalnym zainteresowaniem oczekiwane były też wyniki pierwszego posiedzenia rady ministrów po zakończeniu debaty parlamentarnej. Na posiedzeniu tym spodziewano się konkretnej decyzji rządu zarówno w sprawie podjęcia stosunków z gen. Franco, jak również nawet w dziedzinie wojskowej, a mianowicie pewnych zarządzeń,

STANOWIĄCYCH ODPOWIEDŹ NA ZARZĄDZENIA WOJSKOWE WŁOCH

Rezultaty obrad sobotniego posiedzenia rady ministrów zawiodły jednak te oczekiwania. Rząd prem. Daladier w widoczny sposób stara się nie przedsięwziąć nic takiego, co mogłoby zaostrzyć sytuację międzynarodowa, a przeciwnie stara się wykorzystać wszelkie objawy przelotnego optymizmu i odprężenia, sygnalizowane przede wszystkim przez prasę niemiecką. Sprawa nominacji przedstawiciela dyplomatycznego w Burgos została odroczona, gdyż według wiadomości z kół politycznych gen. Franco, który pierwotnie skłonny był zgodzić się na przyjecie charge d'affaires, obecnie domaga sie nominacji ambasadora.

Również porzucona została sprawa jakichkolwiek zarządzeń wojskowych ze strony Francji.

Jakkolwiek więc w przeddzień posiedzenia rady ministrów premier Daladier odbył konferencję z wyższymi urzędnikami resortu obrony narodowej, co we wrześniu ub. r. poprzedziło powołanie niektórych kategorii rezerwistów, to tym razem narady te miały charakter teoretyczny. Głównym przedmiotem obrad rządu było sprawozdanie min. Bonneta o wrażeniu, jakie wywołały zagranicą konkluzje debaty nad polityką zagraniczną w parlamencie francuskim.

Casablanca, 28 stycznia.

(PAT) Dziś o godz. 9-ej rano zawinął do portu krążownik „Emil Bertin". Na pokładzie krążownika przybył admirał Darlan. Przed południem admirał Darlan przyjęty był przez sułtana na audiencji. Z okazji pobytu admirała Darlan przewidziany jest szereg przyjęć oficjalnych i uroczysości.

Paryż, 28 stycznia.

(PAT) Dzisiaj po południu na Wielkich Bulwarach odbyło się kilka manifestacyj w związku z wydarzeniami hiszpańskimi. Policja aresztowała około 500 osób pod zarzutem sprzeciwiania się władzy lub posiadania nielegalnego broni.

Włochy nie godzą się

na konferencję „czterech" w sprawie hiszpańskiej

Rzym, 28 stycznia.

(Pat) — Włoskie koła dobrze poinformowane oświadczają, że Włochy nie wysuwały nigdy projektu zwołania konferencji czterech dla sprawy hiszpańskiej, a gdyby projekt taki przedstawiony został przez inne państwa, wówczas byłby on przez Rzym odrzucony. Włochy uważają, że kryzys hiszpański winien być rozstrzygnięty przez zupełne zwycięstwo gen. Franco i wówczas dopiero stanie się aktualna sprawa wycofania ochotników włoskich z Hiszpanii. Sprawa ochotników należy zresztą formalnie do kompetencji londyńskiego komitetu nie interwencji, który nie został dotychczas rozwiązany. W chwili obecnej uwaga Rzymu skupiona jest na następstwach jakie pociągnie za sobą upadek Barcelony.

Odpowiedź min. Romana

w komisji budżetowej na przemówienia posłów

Warszawa, 28 stycznia.

Na posiedzeniu komisji budżetowej sejmu w dniu 27 b. m. min. Roman w odpowiedzi na przemówienia posłów, oświadczył między innymi:

Poseł Szymanowski poruszył sprawę lniarską. Solidaryzując się z jego zdaniem muszę jednak dodać, że duże spożycie lnu ma miejsce przede wszystkim w społeczeństwach bogatych. Nam, jeżeli chodzi o większe ilości zbytu lnu, pozostaje właściwie kotonina, jednak **obawiam się że uwaga pana posła co do możności zużycia 23.000 ton kotoniny jest zbyt optymistyczna. Występuje tu jeszcze za**gadnienie kosztów produkcji, które musiały by pociągnąć za sobą bardzo wysoką cenę produktów.

Poseł Mincberg otrzymał już wprawdzie odpowiedź od posła Wagnera, ale ja muszę ze swej strony sformułować pewne uwagi. Mówił pan poseł, że wszystko się sprzęgło przeciw aktywnym elementom handlu. Jeżeli pan poseł miał na myśli zdrową tendencję narodu polskiego do zajęcia należnego mu miejsca we własnym państwie, to stanowczo nie zgadzam się z panem. Tendencję tę wszyscy uznali za właściwą i nikt nas od tej tendencji nie odstraszy, bo Polacy mają swoje prawo i obowiązek pracować we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego.

Pan poseł mówi, że liberalizm, który ja propaguję w handlu wewnętrznym, sprzeciwia się temu stanowisku. Nie, liberalizm to równość. Konstatujemy jednak wszyscy, że pod względem narodowościowym w handlu bardzo dalecy jesteśmy od równości, do której musimy dojść, a wówczas dopiero może być mowa o liberaliźmie w pełnym znaczeniu tego słowa. Czy podniesiemy w ten sposób stan gospodarczy? — pyta pan poseł. Powiem, że mnie mało interesuje, jakikolwiek stan gospodarczy, w którym **naród polski nie będzie zajmował właściwego mu miejsca.**

Obrady ministrów

w obecności Marsz. Smigłego-Rydza

Warszawa, 28 stycznia.

(Pat) — Dnia 28 b. m. w prezydium rady ministrów w obecności marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławoj-Składkowskiego posiedzenie rady ministrów, na którym zakończono obrady, rozpoczęte na posiedzeniu rady ministrów w dniu 25 b. m. w sprawie potrzeb gospodarczych C. O. P. i województw południowo-wschodnich.

Samobójstwo dziennikarza wiedeńskiego

Wiedeń, 28 stycznia.

(Pat) Według wiadomości nadeszłych do Wiednia z Nicei, popełnił tam samobójstwo wraz z żoną, dziennikarz wiedeński Lipszyc. Był on przed zajęciem Austrii przez Niemców prezesem wiedeńskiego stowarzyszenia literatów i dziennikarzy „Concordia" oraz naczelnym redaktorem „Kronen-Zeitung".

Benesz wyjechał do Stanów Zjednoczonych

Londyn, 28 stycznia

(Pat) „Daily Telegraph" donosi, że b. prezydent Benesz wyjechał 26 b. m. do Stanów Zjednoczonych A. P. 20 lutego b. r. rozpocznie wykłady na uniwersytecie w Chicago.

Elektryczny przyrząd

dla ujawniania ukrytej broni

Jerozolima, 28 stycznia.

Władze wojskowe w Sarafandzie wypróbowały ostatnio nowy przyrząd elektryczny, który umożliwia wykrycie broni zakopanej w ziemi. Czułość aparatu sięga jednego metra głębokości. Próby dały wyniki pozytywne. Przy pomocy tego aparatu uda się być może wykryć wiele broni, schowanej przez terorystów

Zajścia antyżydowskie

w Mor. Ostrawie

Mor. Ostrawa, 28 stycznia.

(Pat) — Ubiegłej nocy Morawska Ostrawa była ponownie widownia zajść antyżydowskich. W kilku miejscowych domach towarowych, będących własnością kupców żydowskich, wybito szyby. Policja sprawców nie ujęła. Równocześnie prasa czeska wszczęła ostrą kampanię antysemicką.

Reflektorem po prasie

Za kulisami

P. Łaszewski wydrukował w „Prosto z Mostu" artykuł p. t. „Obyczaje teatralne". Czytamy tam:

W teatrze naszym panuje teror erotyczny. Kto stawia pierwsze kroki z reguły jest szantażowany, musi się wkradać w łaski, przymilać i czarować obleśne figury, czynniki decydujące o hierarchji w sztuce.

Aktorka musi się wkupić. Ról za darmo nie dają. Kwestja obsady należy do starszych panów z dyrekcji, ze świata artystycznego. Dygnitarz lub protektor może także wywrzeć wpływ decydujący. Dla humanitarystów, walczących o prawa człowieka i obywatela ten stan rzeczy jest zupełnie normalny. Nie widzą w nim nic potwornego. Bywalcy i znawcy przedmiotu, zapytywani, czemu aktorki się tak skarżą, odpowiedzieli, że przeprowadzenie dowodu prawdy jest zwykle niemożliwe, ponieważ propozycja, zrobiona w cztery oczy bez świadków nie daje podstawy do wszczęcia procesu.

Powiadam dziś wyraźnie. Nie życzymy sobie, żeby gromada starszych panów robiła ze sceny polskiej dom publiczny. System, oparty na szantażu, musi pęknąć. Już idą nowe czasy.

Zdaje się, że dyrekcje teatrów i Z. A. S. P. powinny wytoczyć p. Łaszewskiemu proces o obrazę. A „zarzuty" ogromnie pachną tym „umoralnieniem" społeczeństwa, które wieje do nas z Zachodu...

Diabeł żydowski w Polsce

„Kurjer Polski" donosi, że wyszło w Niemczech dzieło p. t. „Das Judentum im Osteuropäischem Raum". Autor dr. Seraphim. Stron 736. Treść — opanowanie Polski przez Żydów...

W kilku rozdziałach stara się naukowiec hitlerowski udowodnić swą tezę, posługując się mnóstwem faktów. Liczbę Żydów, zatrudnionych w polskiej służbie administracyjnej podaje docent dr. Seraphim na str 506 swego dzieła na okrągłe 20.000 (dwadzieścia tysięcy!!!).

Szczególnie wiele miejsca poświęca doc. dr. Seraphim kwestji „zażydzenia" prasy polskiej. Żydem jest poseł dr. Stahl oraz kierownik „Dziennika Polskiego" we Lwowie red. Kanarowski...

„Zażydzenie" polskiej prasy socjalistycznej jest dla doc dr. Seraphima „oczywiste" i dlatego dla udowodnienia swej tezy posługuje się aż... trzema nieboszczykami i jednym „aryjczykiem", pisząc, że prasą socjalistyczną w Polsce kierują — w 1938 roku!! — p.p. Perl, Samuel (!?) Haecker, Feldman i Żyd — Jan Nepomucen Miller, opracowujący dział literacki „Robotnika" (str. 521).

„Zażydzenie" teatru polskiego reprezentuje u dr. Seraphima p. Hanna Ordonówna, bo — pisze urzędowy niemiecki badacz ras ludzkich — nazywa się ona w rzeczywistości Hanka Gordon.. Nawet poczciwy blondyn Karasiński, szef orkiestr dancingowych wylądował u dr. Seraphima w gronie „zażydzających" Europę środkową, tak jak dr. Stahl prasę, tak Karasiński „zażydza" swą osobą muzykę polską.

§ 376 K. K.

„A. B. C." domaga się wprowadzenia u nas w życie § 376 kodeksu handlowego tj. rewizji ksiąg i bilansów przez przysięgłych biegłych. Motywuje to tak:

Społeczeństwo chce widzieć przesiębiorstwa akcyjne nie przez mury szablonowych bilansów, ale przez druciane siatki rewidentów, którzy mając zaufanie wśród społeczeństwa, uzależnieni jedynie od Ministra Sprawiedliwości, składaliby publiczne sprawozdania z działalności spółek akcyjnych.

Wprowadzenie w życie tego artykułu pozwoli Państwu:

a) na intensywniejszą walkę z obcym kapitałem,

b) na ściślejszą kontrolę obcego kapitału,

c) na walkę z żydami,

d) na wzmocnienie podstaw narodowej polityki eksportowej i importowej,

e) na zwiększenie polskiego stanu posiadania.

Wprowadzenie art. 376 k. h. nie pozostanie bez wpływu na obronność Państwa i dopomoże do rozwiązania wiążącego się z obronnością zagadnienia sił fachowych. (Życie gospodarcze odczuwa brak polskich sił fachowych, dzięki specjalnym utrudnieniom, stosowanym przez międzynarodowe i obce krajowe kapitały).

Trzeba Żydów... przekonać

To samo pismo, po ustaleniu, że żydzi nie chcą emigrować z Polski nigdzie, z wyjątkiem Palestyny, stwierdza krótko:

Trzeba więc żydów przekonać o konieczności emigracji wszystkich żydów z Polski. Przekonać ich mogą nie słowa, ale fakty. Takimi faktami mogą być posunięcia, które stwarzają dla wszystkich żydów w Polsce atmosferę niemożliwą do dalszego pobytu. Żydzi wtedy przekonają się o bezwzględnej konieczności wyemigrowania z Polski, przekonają się, że nie mają co do roboty w naszym kraju.

Przedwstępnym warunkiem tego rodzaju akcji jest pozbawienie żydów obywatelstwa. Bez tego celowa akcja, mająca przekonać żydów, że nie mają po co siedzieć w Polsce, może być tylko częściowa i fragmentaryczna.

Przywykliśmy już do tego, że sfery miarodajne są zawsze nieco spóźnione w swoich poglądach na kwestię żydowską. Dziś uznają już konieczność emigracji części żydów z Polski. Niewątpliwie nadejdzie czas, kiedy uznają konieczność emigracji wszystkich żydów, kiedy uznają konieczność pozbawienia ich obywatelstwa, jako przedwstępnego etapu ich emigracji. Oby nastąpiło to jak najprędzej.

A tymczasem... brak ludzi

„Kurjer Poranny" skarży się na katastrofalny brak fachowców w Polsce:

Zjawisko to występuje w Polsce we wszystkich sferach aktywności, na wszystkich szczeblach podaży pracy. Przemysł ma niezwalczone trudności w zdobyciu materiału kierowniczego dla swej produkcji. W metalurgii brak 500 inżynierów; według przewidywań ministra Romana w roku 1947 cyfra ta wzrośnie do półtora tysiąca. Nie lepiej przedstawia się sytuacja w przemysłach elektrotechnicznych i włókienniczym. Występuje w nich dotkliwy brak specjalistów, obracający w niwecz myśl o przystosowaniu wytwórczości krajowej do poziomu, na jaki te gałęzie produkcji podnosi nieustanny postęp techniczny. Brak nam fachowych sił nauczycielskich w szkołach technicznych i handlowych. Brak majstrów, maszynistów i robotników fabrycznych. Brak nawet wykwalifikowanej służby domowej, mimo że w tej dziedzinie pracy kwalifikacje są zaiste, nietrudne do zdobycia.

Mobilizacja w Niemczech?

„Kurjer Polski" dowiaduje się, że około połowy lutego ma być zarządzona w Niemczech częściowa mobilizacja na taką samą skalę, jak w czasie kryzysu sudeckiego. Przypuszczają tu powszechnie, iż mobilizacja ta będzie narzędziem nacisku na mocarstwa zachodnie.

Komuś zależeć musi na wytworzeniu swoistej atmosfery pełnej napięcia i zdenerwowania. Tylko w takiej atmosferze udać się może ta gra międzynarodowa, która napewno rozpoczyna się w tej chwili. Jej początkiem będzie mowa kanclerza Hitlera, zapowiedziana na poniedziałek — jej terenem będą brzegi Morza Śródziemnego, jej stawką — sprawy kolonialne.

O tym, jaka ma być ta „gra międzynarodowa" pisze „Kurjer Warszawski" za „Manchester Guardian":

Europa stacza się ku nowemu wielkiemu kryzysowi. Obecnie należy zarejestrować pewien wzrost natężenia kryzysu europejskiego. Koła oficjalne zwracają specjalną uwagę na możliwość ataku niemieckiego na Holandię, który byłby oczywiście atakiem na Anglię „Chwilowo jednak wydaje się, że Szwajcarja jest w większym niebezpieczeństwie, gdyż Niemcy zamierzają wywrzeć na Szwajcarię nacisk, by wydusić z niej większą pożyczkę".

Opisując w dalszym ciągu propagandę niemiecką w Szwajcarii, której celem jest utorowanie drogi dla akcji włosko - niemieckiej przeciwko Zachodowi twierdzi pismo, że „Niemcy przygotowują jeżeli nie akcję wojenną, to w każdym razie potężną demonstrację wojskową dla poparcia swoich i włoskich pretensyj w Hiszpanii, na morzu Śródziemnym i w koloniach zamorskich. Nie ma wątpliwości — kończy — że jesteśmy w przede dniu ogólnego kryzysu co najmniej równie groźnego, jak ostatni kryzys wrześniowy".

Czechy poskromione

O poskromieniu Czechów donosi „Kurjer Warszawski":

Minister Chvalkovsky odbył dłuższą rozmowę z przywódcą mniejszości niemieckiej posłem Funkiem. Rząd praski ma wyrazić swą zgodę na uznanie istnienia partii narodowo - socjalistycznej dla Niemców w Czechosłowacji oraz na utworzenie oddziałów szturmowych (S. A.) i sztafet hitlerowskich (S. S.) wśród młodzieży niemieckiej. Oddziały hitlerowskie otrzyma[...] ją prawo noszenia mundurów i odznak [...] nych oraz odbywania ćwiczeń wojskowy[...]. Niemcy liczą się z tym, że uda im się zorga[...]wać w tych organizacjach około 60 tysięcy m[ło]dzieży. Oddziały młodzieży hitlerowskiej [...] J.) już zostały zorganizowane we wszystk[ich] niemieckich szkołach średnich i ludowych.

Węgrzy buntują się

„Kurjer Poznański" zajmuje się kw[e]stią stosunków pomiędzy III Rzeszą [a] Węgrami:

„Deutsche Diplomatisch - Politische Korrespondenz" wydała w tych dniach sążnisty komunikat. Zwraca się on przeciw antyniemieckiej „opozycji" w szeregach społeczeństwa węg[ier]skiego, piętnuje akcję tych odłamów jako [...] newr wewnętrzno-polityczny" i określa [...] kół węgierskich mianem „niewłaściwej [...] miałości i niewdzięczności dla Niemiec".

„Jeśli te niezadowolone elementy węgierskie — czytamy w komunikacie — stawiają sobie [...] dyny cel godny realizacji 1000-letniego państwa [...] rony św. Szczepana, to niechaj ci [...] i w obłokach żyjący gderacze („im Wolkenkuckucksheim lebenden Schwätzer") sobie [...] domią, że stara korona cesarska Niemiec [...] symbolem nie mniej godnym od korony [...] Szczepana".

Każdy przyzna, że jak na komunikat [...] dowy, inspirowany przez „Auswärtiges [...]" drukowany w prasie narodowo - socjalistycznej na obecesnych miejscach, jest to forma [...] cząca o wysokim zdenerwowaniu autorów [...].

A znawcy basenu naddunajskiego dodają, że [...] dysonansów pod powierzchnią jest więcej, [...] są one starannie chowane.

KRÓL ALFONS WRÓCI DO HISZPANII?

Wersja ta powtarzana jest coraz uporczywiej. — Anglia ma swój plan, który napewno przeprowadzi

Jakie zmiany zajdą we Francji po zwycięstwie gen. Franco?...

Podczas, gdy w niektórych stolicach europejskich kwestia ta była już dyskutowana przed dwoma mniej więcej laty i zapadły pewne decyzje, w innych stolicach na żadnej osi nie opartych, dyskusje na ten temat podjęte zostały obecnie, t.j. w **ostatniej chwili.**

Najuporczywiej lansowana jest pogłoska, że **jutrzejsza Hiszpania będzie monarchią.**

Już przed miesiącami była mowa o **powrocie byłego króla Alfonsa XIII do Hiszpanii i o objęciu przezeń tronu.** Wspominaliśmy o tych pogłoskach na tym miejscu i przytaczaliśmy ich uzasadnienie: **Alfons XIII, nigdy nie abdykował; zgromadzenie narodowe pozbawiło go tronu, ale sam król swej abdykacji nie potwierdził. Nastąpił tedy akt jednostronny, monarchy nie obowiązujący i ze strony prawnej bardzo łatwy do obronienia: Hiszpania monarchią być właściwie nie przestała; w każdym razie tak twierdzą rojaliści tamtejsi.**

Generał Franco miał jakoby proponować królowi powrót do Hiszpanii. Wieści tego rodzaju obiegły w swoim czasie, zdaje się latem r. ub. całą prasę. Nastąpiły po niej oficjalne zaprzeczenia samego króla, który oświadczył, że od **gen. Franco żadnego zaproszenia nie otrzymał i nie zamierza wracać do Hiszpanii.**

Ale to dementi nie przekonało nikogo. Uważano, że poprostu sprawa jeszcze nie dojrzała i że trzeba będzie dalej prowadzić jakieś już toczące się rokowania.

Przypuszczano potem, że **ex-król zamierza przekazać władzę swemu synowi,** sam nie czując się już na siłach do przejęcia na swe barki ciężarów sprawowania władzy monarszej.

Jednak i w obozie nacjonalistów nie było i nie ma podobno jedności w sprawie restauracji monarchii. Pomiędzy zdecydowanymi monarchistami z jednej strony i zdecydowanymi faszystami z drugiej — istnieją bardzo poważne w tej mierze różnice zdań. Faszyści twierdzą, iż ustrój monarchiczny będzie dla nich tylko przezkodą w organizownaiu Hiszpanii na swoją modłę: przykład Niemiec **wydaje im się bardziej budujący,** niż **przykład Włoch,** gdzie król jest wprawdzie, ale ogranicza się do czynności wyłącznie reprezentacyjnych.

Dla tego też przez dłuższy czas sprawa monarchii w Hiszpanii była w zawieszeniu. Czekano na ostateczne zwycięstwo.

Dziś wydaje się to zwycięstwo już niewątpliwe. Dziś **tedy sprawa ta znów stała się aktualna.**

Na pierwszy plan wysuwany jest fakt, **że generał Franco zwrócił królowi jego mienie.** Z tego faktu wysuwa się wniosek, że **król Alfons powróci do Hiszpanii.** Zdaniem niektórych osobistości, które pośredniczyły w tej restytucji mienia monarchy, a które przed tym próbowały wprowadzić choćby zawieszenie broni w Hiszpanii — nie nastąpi uspokojenie w Hiszpanii wcześniej aż nie zasiądzie na tronie dawny monarcha. Bo wiem Franco, zwycięzca, w roli zwiastuna pokoju wewnętrznego — chyba **sam czułby się źle.**

Monarchiści hiszpańscy nawiązali kontakty z ministerstwami spraw zagranicznych mocarstw zachodnich. Oczywista, że dalszy rozwój wypadków w tym fragmencie kwestii hiszpańskiej zależy w znacznej mierze od czynników zewnętrznych. **Interesy Włoch i Niemiec zetrą się znów z interesami Francji i Anglii, Anglii przede wszystkim. — zdaje się — że Anglia przyjdzie do gotowego, przedłoży swój plan i plan ten przeprowadzi.**

Jakkolwiek bądź, narazie nieszczęsna Hiszpania jest jeszcze ciągle rozdarta. Niszczycielska walka trwa nadal. I ciągle jeszcze nie brak ludzi, twierdzących, że do zakończenia wojny domowej jest jeszcze — mimo upadku Barcelony — daleko.

Toteż narazie trzeba te wszystkie rozważania ustrojowe uznać za „muzykę przyszłości". Należy jednak wsłuchać się w tę muzykę, by zrozumieć, jaki taniec rozgrywa się nad konającym w walkach wewnętrznych narodzie. (F).

Sprawa żydowska i ukraińska

przedmiotem obrad komisji OZN

Warszawa, 28 stycznia.

W kole parlamentarnym OZN powstał zespół dla spraw narodowościowych. Do prezydium zespołu zostali wybrani: sen. Tadeusz Katelbach — przewodniczący, **pos. Edwin Wagner i pos. Czesław Krupski — wiceprzewodniczący i pos. Stanisław Chmieliński — sekretarz.**

Odbyły się już dwa posiedzenia zespołu, poświęcone sprawom organizacyjno-programowym oraz zagadnieniom ziem południowo-wschodnich. Referentami ziem południ.-wschodnich byli posłowie: prof. Ludwik Kolankowski, Edward Ekert, Michał Świetnicki, Wilhelm Krzysztoń. W dyskusji zabierali głos: pos. Józef Sanojca, pos. Edwin Wagner, pos. Marian Czarnek, pos. Franciszek Jaworski i sen. Tadeusz Giedroyć.

Najbliższe posiedzenie zespołu poświęcone będzie zagadnieniom żydowskim.

Straszna katastrofa samochodowa pod Kutnem

Łodzianin poniósł śmierć

Warszawa, 28 stycznia.

Stefan Krawczyk, mieszkaniec Łodzi, wybrał się ze swoimi znajomymi: Franciszkiem Juśkiewiczem i Władysławem Bednarkiem na przejażdżkę motocyklową.

Na szosie w pobliżu Kutna, jadący z nadmierną szybkością motocykl zawadził o bryczkę. Krawczyk stracił panowanie nad maszyną, w konsekwencji czego motocykl przekoziołkował.

Skutki wypadku okazały się tragiczne. Motocyklista Krawczyk uderzył głową o przydrożny kamień, doznając pęknięcia podstawy czaszki. Nieszczęśliwy zmarł przed przybyciem pomocy lekarskiej.

Bednarek i Juśkiewicz odnieśli szereg obrażeń i zostali przewiezieni do szpitala. Motocykl został doszczętnie rozbity.

Podwyżka składek na ubezpieczenie emerytalne pracowników umysłowych ma nastąpić z dniem 1 kwietn'a r. b.

Warszawa, 29 stycznia

(Pat) P. minister opieki społecznej M. Kościałkowski przyjął w dniu 27 b. m. delegację związku izb przemysłowo-handlowych, która wysunęła ogólny postulat generalnej reformy ubezpieczeń społecznych w Polsce.

W toku dłuższej rozmowy wyłoniły się przede wszystkim sprawy przedłużenia obniżki składek oraz deficytu technicznego w ubezpieczeniu emerytalnym pracowników umysłowych, poruszone ostatnio również na terenie parlamentu m. in. przez prezesa związku izb przemysłowo-handlowych sen. Klarnera.

W odpowiedzi na poruszoną w formie ogólnej sprawę generalnej reformy ubezpieczeń społecznych — p. minister Kościałkowski wyjaśnił, że w obecnej chwili uważa taką reformę za przedwczesną.

Co do przywrócenia normalnego poziomu składki — należy stwierdzić, że według *obecnego stanu prawnego przejściowa obniżka zaprojektowana w 1935 r. wygasa automatycznie z dniem 31 marca r. b.* Sprawa jest istotnie pilna, to też jest przedmiotem rozważań rządu. Przy podejmowaniu decyzji rząd będzie musiał wziąć pod uwagę, że od czasu, gdy sprawa ta była decydowana po raz pierwszy sytuacja gospodarcza kraju uległa znacznej poprawie.

P. minister Kościałkowski oświadcza się przeciwko dalszemu stosowaniu obniżki składek, zwłaszcza, że dalsze jej przedłużenie automatycznie powoduje zwiększenie deficytu ubezpieczenia pracowników umysłowych.

W związku z tym p. minister z naciskiem podkreślił, że deficyt ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych nie sięga miliarda złotych, jak to powiedziano na budżetowej komisji senatu i co znalazło echo w prasie, lecz *według oszacowań rzeczoznawców na koniec roku ubiegłego wynosi 640 milionów zł. Nie jest to deficyt kasowy, lecz techniczny i przez długie jeszcze lata nie grozi zachwianie wypłaty rent.* Chodzi tu więc o deficyt przyszły, zagrażający ubezpieczeniu dopiero w razie zaniedbania odpowiednich środków zaradczych. Te środki zaradcze będą zastosowane.

Akcja urzędników w sprawie poprawy płac

Warszawa, 28 stycznia.

W niedzielę obradują w Warszawie władze Stowarzyszeń Urzędników Państwowych w sprawie akcji o poprawę płac.

W pierwszym rzędzie chodzi tu o przywrócenie dodatku rodzinnego. W sprawie płac zwołano również na dzień 5 lutego r. b. walne zebranie delegatów komisyj porozumiewawczych Związku Urzędników Państwowych, Samorządowych i Prywatnych.

Nostryfikanci będą zwolnieni ze szpitali samorządowych 1 lutego

Warszawa, 28 stycznia.

Jak wiadomo, Izby Lekarskie wystąpiły przeciwko zatrudnianiu w szpitalach publicznych i prywatnych absolwentów wydziałów lekarskich uczelni zagranicznych, którzy nie nostryfikowali jeszcze dyplomów.

Wskutek uznania, że kandydaci do nostryfikacji nie mogą pracować nawet w charakterze wolontariuszy, gdyż nie mają prawa praktyki, wszyscy nostryfikanci zwolnieni będą z prac w szpitalach samorządowych od 1 lutego r. b

Pan Marsz. Smigły-Rydz o współpracy kulturalnej z Anglią

Warszawa, 23 stycznia.

(PAT) Na otwarciu wystawy sztuki angielskiej, w odpowiedzi na mowę ambasadora brytyjskiego, p. Marszałek Śmigły-Rydz oświadczył co następuje:

„Panie Ambasadorze!

Jest mi bardzo przyjemnie wziąć udział w otwarciu wystawy sztuki angielskiej, która posiada tak piękne tradycje ze względu na swój własny wyraz artystyczny i cechy indywidualne.

Jest mi także szczególnie przyjemnie móc się przyczynić do zacieśnienia węzłów kulturalnych między Polską a Anglią".

Nowy projekt zwołan'a konferencji w sprawie dostępu do surowców i emigracji żydowskiej

Londyn, 28 stycznia.

Duże wrażenie w Anglii wywołała inicjatywa francuskiego ministra handlu, p. Paul Deibel, który proponuje zwołanie światowej konferencji gospodarczej dla rozwiązania zagadnienia dostępu do surowców dla państw pozbawionych kolonij, sprawy emigracji żydowskiej i sprawy rozbrojenia.

24 górników pon'osło śmierć

Fukuoka, 28 stycznia.

(Pat) — W kopalni węgla w Kasuka, nastąpił wczoraj wybuch gazów. Na ogólną liczbę 61 górników, znajdujących się w czasie katastrofy w kopalni, uratowało się tylko 25. Dziś wydobyto zwłoki 24 górników oraz 12 rannych.

Nowa ustawa antyżydowska na Węgrzech

przedmiotem obrad w komisjach parlamentu. — Hr. Bethlen oraz inni wybitni przywódcy życia politycznego potępiają dyskryminację Żydów

Warszawa, 28 stycznia

Budapeszt, 28 stycznia

Na posiedzeniu zjednoczonych komisyj parlamentu węgierskiego otwarta została dyskusja nad projektem zgłoszonej przez rząd nowej ustawy antyżydowskiej. Grupa posłów skupiająca się dokoła b. ministra rolnictwa i przewodniczącego parlament Sztrankowsky'ego postanowiła powstrzymać się od głosu, póki rząd nie złoży oświadczenia o wynikach faktycznie jeszcze niezrealizowanej pierwszej ustawy żydowskiej i nie zgłosi poprawek do projektu. Partia niezależnych drobnych rolników nie weźmie udziału w głosowaniu. Zjednoczona partia chrześcijańska czeka na opinię episkopatu w sprawie stosunku do chrzczonych Żydów jako do pełnych chrześcijan Partia ta prawdopodobnie również, powstrzyma się od głosu.

Referent ustawy poseł Johann Makkai zaproponował ograniczenie zakupów ziemi przez Żydów. Ulgi mają być przewidziane tylko dla byłych żołnierzy frontowych z wysokimi odznaczeniami frontowymi oraz dla 50 procentowych inwalidów.

Ostre przemówienie przeciwko projektowi ustawy wygłosił b. premier hr. Bethlen. Mówca zaznaczył, że znów podważa się zasadę równości prawnej. Bethlen podkreślił, iż fałszywy jest argument, jakoby ustawy antyżydowskie stały się ogólnym zjawiskiem, faktycznie **wprowadzono je tylko w Niemczech i we Włoszech.**

Projekt ustawy na Węgrzech w wielu punktach idzie dalej nawet niż ustawy niemieckie, a nie należy zapominać że ustawa ta na Węgrzech dotknie prawie 10 proc. ludności. Realizacja projektowanej ustawy może mieć

KATASTROFALNE SKUTKI GOSPODARCZE.

powodując wstrząsy nietylko w handlu i w przemyśle, lecz również w rolnictwie. Najlepsi fachowcy będą przepędzeni za granicę. Za granicą dają się już zauważyć pierwsze objawy bojkotu antywęgierskiego. Eksport węgierski jest zagrożony i kraj wpadnie w całkowitą zależność gospodarczą, która pogłębić musi zależność polityczną.

Członek grupy Sztranyavszky'ego, Elemer Farkas, zaproponował podział Żydów na trzy grupy: Żydzi, którzy osiedlili się na Węgrzech przed rokiem 1848 mieliby zachować wszystkie prawa, ci, którzy osiedlili się w okresie od 1848 do 1914 podlegaliby pewnym ograniczeniom, zaś przybyli po roku 1914, byliby pozbawieni wszelkich praw. Inni posłowie domagali się złagodzenia ograniczeń w stosunku do żołnierzy frontowych, inwalidów, oraz wdów i sierot po poległych na wojnie.

Ostre przemówienie wygłosił dr. Karl Rassay (narodowy demokrata), który gwałtownie zaatakował projekt ustawy antyżydowskiej, określając ją jako lekkomyślną i nieprzemyślaną. Druga ustawa żydowska burzy podstawy, na których oparta jest pierwsza ustawa. Projekt ma charakter wybitnie polityczny. Zmierza on faktycznie do wyparcia 600.000 obywateli poza obręb wspólnoty narodowej. Jest wyrokiem śmierci wydanym na niezliczonych niewinnych ludzi.

3-letn'a służba wojskowa na Węgrzech

Pełnomocnictwa dla rządu na wypadek niebezpieczeństwa wojny

Budapeszt, 28 stycznia

(PAT) Izba niższa uchwaliła wczoraj jednomyślnie ustawę o obowiązkowej służbie wojskowej. Węgrzy nie wyłączając Żydów, podlegają przepisom tej ustawy od 12 do 60 roku życia. Obowiązkowa służba trwa w zasadzie 3 lata, w praktyce jednak trwać ma 2 lata.

Dzieli się ona na 3 etpy: 1) służba przedwojskowa od 12 do 17 roku życia, 2) służba wojskowa od 18 do 42 roku i 3) służba powojskowa — obowiązkowe ćwiczenia wojskowe — od 42 do 60 roku życia.

Ustawa przewiduje pełnomocnictwa dla rządu na wypadek wojny lub niebezpieczeństwa wojny. W okręgach nadgranicznych rząd może dokonywać wywłaszczenia.

Pomoc Zimowa przed głodem uchowa

Z dziejów Łodzi

Dnia 29 stycznia 1919 roku Łódź uzyskuje pierwsze od rządu kredyty na prowadzenie robót publicznych w wysokości 3 milionów marek. Nad rozprowadzeniem tych kredytów czuwa specjalnie inż. Wierzbicki. W pierwszym rzędzie podjęte zostają roboty przy budowie szosy Łódź — Piątek i Łódź — Rzgów.

Powstaje komitet organizacyjny pomocy dla lwowian na czele z paniami Gundlachową, dr. Tomaszewską, M. Mikulską i Wyganowską. Pierwsze wybory do sejmiku powiatowego łódzkiego odbywają się już 5 lutego.

KRONIKA

Styczeń 29 Niedziela

Dziś Franciszka Salezego
Jutro Martyny, Sawiny

Wschód słońca	7.22
Zachód słońca	16.15
Wschód księżyca	11.02
Zachód księżyca	1.37
Długość dnia	8.45
Przybyło dnia	1.12

POKAZ

„SAŁATKI i KANAPKI"

odbędzie się w poniedziałek, dnia 30 b. m. o godz. 5 pp. punktualnie w lokalu Kursów Gospodarstwa Domowego Ł. Ż. T. Ochrony Kobiet Cegielniana 21.

Imieniny P. Prezydenta Rzplitej

W środę, 1 lutego, przypada dzień imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego.

W związku z tym, zgodnie z tradycją, zawieszone zostaną w dniu 1 lutego zajęcia w szkołach średnich i powszechnych, by dać w ten sposób najmłodszemu pokoleniu możność uczczenia Pierwszego Obywatela Polski.

W świątyniach wszystkich wyznań odprawione będą nabożeństwa na intencję Pana Prezydenta, w których weźmie udział również młodzież szkolna. Po nabożeństwach zaś uczniowie zgromadzą się na godzinę w swych szkołach, by wysłuchać prelekcyj o życiu i działalności naukowej i politycznej P. Prezydenta Rzeczypospolitej. (i)

Krótkie wiadomości

KOMITET ROZBUDOWY MIASTA **zbiera się na plenarne posiedzenie jutro, w poniedziałek. Na posiedzeniu rozpatrzone będą instrukcje Banku Gospodarstwa Krajowego w sprawie udzielania kredytu budowlanego na rok bieżący. Po zapoznaniu się z instrukcjami, będą już przyjmowane podania od ubiegających się o pożyczki.**

***

OSTATNIE DNI ZAPISÓW NA URLOPY **robotnicze ogłasza biuro wczasów w Łodzi. Do dnia 31 b. m. włącznie wszyscy robotnicy, którzy pragną tegoroczny urlop spędzić nad morzem, w górach, na wsi i t. d. muszą podpisać odpowiednie deklaracje w administracji fabryk, w których są zatrudnieni.**

***

15 NOWYCH PRZEDSIĘBIORSTW **przemysłowych zatwierdził na rozprawie komisyjnej wydział przedsiębiorstw miejskich. W tej liczbie znajdują się: 2 mechaniczne szwalnie bielizny, 1 wytwórnia pończoch, 1 nawijalnia, 1 wytwórnia wyrobów dzianych, 1 skręcalnia i t. d.**

***

LISTA PRACY OSÓB, **podlegających zastępczemu obowiązkowi wojskowemu w roku bieżącym wyłożona będzie do publicznego przeglądu w czasie od 1 do 15 lutego w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki 19. Zainteresowani mogą je przeglądać, składając ewentualne reklamacje.**

***

WYCIECZKĘ NARCIARSKĄ **na międzynarodowe zawody FIS w Zakopanym, które odbywać się będą w dniach od 11 do 19-go lutego b. r. organizuje referat turystyczny zarządu miejskiego. W wycieczce, której kierownikiem jest referent turystyczny p. Wróblewski, weźmie udział około 50 osób.**

***

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA **dla rocznika 1917 urzędować będzie w dniu 16 lutego dla P.K.U. Łódź-Miasto I i w dniu 28 lutego dla P.K.U. Łódź-Miasto II, w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki 19.**

Po ćwiczeniach przeciwlotniczych

Podziękowanie dla ludności m. Łodzi

dowódcy O.K. Łódź, p. gen. Thommee oraz komendanta opl., prezydenta Godlewskiego

Wielkie ćwiczenia obrony przeciwlotniczej zostały już zakończone. Trwały one właściwie tylko dwa dni, albowiem trzeci dzień, przewidziany w programie, poświęcony został na **odprawę rozjemców i szczegółowe omówienie całokształtu akcji bojowej i obronnej.**

Ćwiczenia były bardzo forsowne, a tym samym wyczerpujące. Zaabsorbowały ludność, zmusiły do czujnej i wytężonej pracy. Jest rzecza oczywistą, że nie należało do rzeczy przyjemnych chowanie się do bram i wyczekiwanie w nich, niekiedy bardzo długo, na koniec alarmu lotniczego. **Ale wszyscy zdawali sobie sprawę z wielkiej wagi ćwiczeń, rozumieli, że nie chodzi o zabawę, lecz o życie i śmierć na wypadek wojny.** Dlatego nikt nie sarkał, nikt nie narzekał, lecz, przeciwnie, wszyscy dołożyli maksimum starań, aby całość ćwiczeń wypadła jaknajlepiej i aby jakimikolwiek niekarnymi, niezdyscyplinowanymi wykroczeniami **nie dać powodu rozjemcom do ujemnej oceny przeszkoleniu ludności miasta.**

Jak stwierdzili zgodnie, zarówno obserwatorzy ćwiczeń, jak i rozjemcy, **ludność dała z siebie wszystko, co dać mogła.** Rozmawialiśmy na ten temat z nacz. Hawelem, który z ramienia urzędu wojewódzkiego brał udział w ćwiczeniach jako jeden z kierowników akcji— oświadczył nam, że jeśli o ocene zachowania ludności chodzi, **nie pozostawiało ono nic do życzenia w każdym fragmencie ćwiczeń.**

Ostatni „nalot" na Łódź zakończył się, jak już donosiliśmy, w piątek o godzinie 10.28 wieczorem. Bezpośrednio po tym dowództwo ćwiczeń zarządziło koniec ćwiczeń.

Godzinę i 30 min. trwało usuwanie skutków tego wielkiego „nalotu" połączonego z trzema atakami „eskadr nieprzyjacielskich" na Łódź. **O godz. 0,05 t. j. pięć minut po północy, komendant obrony przeciwlotniczej miasta prez. Godlewski zarządził odwołanie pogotowia opl.** Ale ludność wypoczywała już po wrażeniach i wysiłkach dnia. Dlatego też nie niepokojono jej już przez radio. Nie było celu również rozklejać w nocy plakatów. I dopiero **wczesnym rankiem zostały rozklejone na murach miasta żółte plakaty z krótkim rozkazem komendanta OPL — „ODWOŁUJĘ POGOTOWIE OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ MIASTA".**

Wąskie, żółte paski plakatów, celem lepszego uwidocznienia, naklejane były ukośnie na plakatach z przed kilku dni, zawierających rozkaz o zarządzeniu pogotowia.

Od rana dnia wczorajszego zapanowało w Łodzi normalne życie. Władze przystąpiły do likwidacji biur, zorganizowanych na czas ćwiczeń.

W godzinach południowych odbyła się odprawa wszystkich rozjemców, przeprowadzona przez kierownictwo ćwiczeń.

Jak nas oficjalnie poinformowano, ćwiczenia miały na celu stwierdzenie możliwości obrony naszego miasta przy posiadaniu obecnych środków obrony. **Ocena ćwiczeń była bardzo dobra.**

Na zakończenie odprawy zabrał głos **dowódca OK Łódź gen. Thommee.** W przemówieniu swym gen. Thommee podkreślił bardzo dodatnie rezultaty ćwiczeń i złożył na ręce prezydenta miasta Godlewskiego, gorące **podziękowanie dla ludności, która brała w ćwiczeniach udział bierny** (chowając się do bram, wyczekując w nich cierpliwie, gasząc światła, maskując okna i t. d.) oraz **udział czynny** (pełniąc funkcie samoobrony przeciwlotniczej).

Dalej gen. Thommee złożył podziękowanie młodzieży szkolnej. Chłopcy pracowali ofiarnie i z poświeceniem, świetnie udawali nieboszczyków i zagazowanych, przeprowadzali dobrze samoobronę. **Specjalnie odznaczyła się młodzież żeńska, która pełniła służbę łączników.**

Serdecznie **dziękował w dalszym ciągu p. gen. Thommee prasie łódzkiej,** która, jego zdaniem, w wysokim stopniu przyczyniła się do tak **dodatnich rezultatów ćwiczeń. Dziękował** następnie **Radiu Polskiemu za sprawne nadawanie komunikatów dowództwa opl,** zakładom **przemysłowym, które zorganizowały obronę, władzom, które czuwały nad bezpieczeństwem ludności i wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób ofiarnie wzięli udział w ćwiczeniach.**

Kończąc swe przemówienie wyrazami zadowolenia, gen. Thommee oświadczył:

— Łódź będzie Łodzią, gdyż umie wiele dać z siebie i będzie umiała obronić się przed nieprzyjacielem".

***

W godzinach popołudniowych wszyscy goście, obserwatorzy i rozjemcy opuścili Łódź. —s.—

List prez. Godlewskiego

Od komendanta opl miasta, prez. Godlewskiego otrzymaliśmy list następujący:

„Dowódca OK Łódź gen. Thommee zwrócił się do mnie jako do komendanta OPL miasta o wyrażenie podziękowania i uznania za gorliwą pracę poczynione przygotowania wszystkim organom samoobrony, szefom służb, komendantom dzielnic, młodzieży szkolnej, związkowi harcerstwa polskiego, przysposobienia wojskowego, przysposobienia kobiet do obrony kraju — zatrudnionym w czasie ćwiczeń oraz całej ludności miasta za wzorowe zachowanie się w okresie ćwiczeń i pełną poświęcenia prace.

Wykonując to polecenie z przyjemnością pozwalam sobie ze swej strony, jako komendant opl miasta, stwierdzić, że łodzianie w zrozumieniu doniosłości obrony państwa wywiązali się jaknajlepiej ze swych obowiązków. Ze swej strony składam całej ludności serdeczne podziękowanie, prosząc równocześnie o dalszą współpracę na polu samoobrony ludności".

Tymczasowy prezydent miasta
(—) MIKOŁAJ GODLEWSKI
Komendant opl miasta.

Licea zawodowe w Łodzi

Nowy podział administracji szkolnej

W dniu wczorajszym władze szkolne wydały **szereg zarządzeń, dotyczących reorganizacji szkolnictwa średniego zawodowego.** W miejsce szkół powołano **licea zawodowe ceramiczne, chemiczne, hotelarskie, przemysłu drzewnego i spółdzielcze.** Czas trwania nauki w liceach określono na 2-3 lata.

Wprowadzone zostały również **zmiany w umundurowaniu młodzieży,** uczęszczającej do szkół zawodowych. Uczniowie i uczenice szkół zawodowych otrzymają **inną numerację na tarczach na lewym ramieniu.**

***

Jak już donosiliśmy, bawił w Łodzi **kurator szkolny okręgu warszawskiego Ambroziewicz, który odbył konferencję z inspektorem Ochędalskim w sprawie nowego podziału administracji szkolnej.**

W wyniku konferencji obwodowy inspektorat szkolny w Łodzi, obejmujący powiaty łódzki, brzeziński i łęczycki, zostanie podzielony na **3 obwodowe inspektoraty,** dla każdego obwodu oddzielnie. Powiatowy inspektorat szkolny w Łodzi obejmować więc będzie swą działalnością **tylko powiat łódzki.** (i)

Zabójstwo młodej kobiety

Zbrodniarz związał ją i zadusił.—Władze wszczęły dochodzenie

Wczoraj, około godziny 8-ej wieczór dokonano w domu przy ul. Krawieckiej nr. 20 potwornej zbrodni, ofiarą której padła **33-letnia Regina Zychowa,** praczka z zawodu.

Kiedy na miejsce zbrodni przybyli przedstawiciele władz z nadkom. Polakiem i kom. Kowalczykiem na czele, na łóżku leżały **zwłoki skrępowanej sznurami kobiety, a w ustach jej znajdował się sporych rozmiarów knebel.**

Jak ustalono, ś. p. Zychowa **została uduszona i zbrodniarz, po splądrowaniu mieszkania, zbiegł w nieznanym kierunku.** — Dowiadujemy się, że zamordowana Zychowa od pewnego czasu nie żyła z mężem i zamieszkała w domu przy ul. Krawieckiej 20 ze swym przyjacielem, Szymczakiem.

Szczegóły śledztwa trzymane są narazie w tajemnicy. (gr)

Oskarżony o 23 przestępstwa

Sąd zapowiedział ogłoszenie wyroku jutro

Na wokandzie sądu okręgowego znalazła się w dniu wczorajszym już w drugim terminie sprawa przeciwko 28-letniemu Zygmuntowi Stanisławowi Czaporowskiemu, oskarżonemu — jak już wspominaliśmy — **o 23 przestępstwa jednocześnie.**

W dniu 10 lutego r. ub. do zakładu rytowniczego Jana Dytbernera przy ul. Piotrkowskiej 112, przybył oskarżony, polecił wykonać pieczęć Wolnej Wszechnicy Polskiej, a że wydawał się rytownikowi podejrzany, i w dodatku umówił się po odbiór pieczęci w ...cukierni — został narazie zatrzymany przez wywiadowcę. Stało się to na skutek meldunku Dytbernera w wydziale śledczym.

Rewizja osobista w mieszkaniu Czaporowskiego dostarczyła bardzo dużo obfitego materiału obciążającego.

Młody ten człowiek — jak świadczyły wyniki rewizji — **zmienił w bilecie kolejowym tysiąckilometrowym wpis z tysiąca na dwa tysiące kilometrów, sfałszował legitymację uprawniającą do zniżek kolejowych i td. itd.**

Jeździł ponadto po kraju, występował pod różnymi nazwiskami, podawał sie to za tego lub owego, nabierał właścicieli mieszkań, od których się wynosił cichaczem i tp.

Sąd wysłuchał wczoraj dodatkowych świadków oraz przemówień stron i **zapowiedział ogłoszenie wyroku na poniedziałek w południe.** (l)

P. wojewoda w Rozgłośni

Łódzkiej Polskiego Radia

W dniu wczorajszym przybył do Rozgłośni Łódzkiej Polskiego Radia p. wojewoda Henryk Józewski w towarzystwie referenta prasowego Urzędu Wojewódzkiego, red. Jana Wojtyńskiego.

P. wojewodę powitał dyrektor Rozgłośni p. Stanisław Nowakowski. **P. wojewoda zwiedził radiostację — żywo interesując się urządzeniami technicznymi zarówno starej Rozgłośni, jak i urządzeniami nowej 10-kilowatowej radiostacji.**

Rocznica strajku szkolnego

W rocznicę strajku szkolnego — 1 lutego— organizuje Stowarzyszenie Uczestników Walki o Szkołę Polską doroczne uroczyste zebranie w Warszawie. Będzie to tym razem przegląd ideologii pokolenia, które brało czynny udział w walce o szkołę polską we wszystkich zaborach i następnie tę szkołę w wolnej Polsce tworzyło — i nadal się jej rozwojem interesuje, nawiązując do spraw obecnego młodego pokolenia.

Zebranie odbędzie się w środę 1 lutego o godz. 20-ej punktualnie w auli gimnazjum im. Królowej Jadwigi (Pl. Trzech Krzyży, róg Wiejskiej).

Zebranie ma charakter zamknięty, biorą w nim udział członkowie Stowarzyszenia zaproszeni wraz z rodzinami.

Jako gość z poza Warszawy przybywa p. Śmidowicz-Matuszewska, jedna z bohaterek strajku dzieci szkolnych we Wrześni. Jest to ta sama Bronia Śmidowiczówna, która wzięła „przez fartuszek“ wciskany jej do ręki katechizm niemiecki.

Murzyn — gubernatorem Francji

w koloniach afrykańskich.—Tak zareagował rząd francuski na propagandę rasizmu włoskiego. — P. Felix Ebue jest pierwszym czarnym gubernatorem w Afryce

Włochy próbują osaczyć Francję na razie swą **wściekłą kamapanią prasową, swą propagandą, nie przebierającą w środkach, wyrażającą się w obelżywych atakach, w ulotkach, zawierających niesłychane inwektywy.**

Włochy i Niemcy, na zmianę występujące z żądaniami, szukają swej mocy między innymi w ustawach rasowych. Włosi, z których co drugi wygląda jak Arab, Turek lub Żyd, z których co trzeci ma w żyłach znaczną przymieszkę krwi ludów lewantyńskich — gdzież temu narodowi do stawiania na ostrzu noża haseł rasowych?...

Niewłaściwość potraktowania tej kwestii przez Włochów wydaje się tym jaskrawsza, gdy weźmiemy pod uwagę włoskie pretensje imperialne. **Czy przez wyniesienie swej własnej rasy Włosi wzmocnią spoistość swego młodego imperium kolonialnego?...** A jednak, nie bacząc na olbrzymie wysiłki i wielkie ofiary nad skolonizowaniem Libii, Abisynii i Erytrei, nie bacząc na roszczenia do Tunisu — Włosi nie ustają w wydawaniu ustaw i rozporządzeń, z których wynika jedno: **że Włoch jest istotą wyższą, a tubylec, nawet o wysokiej kulturze — istotą niższą, że Włochowi nie wolno wchodzić w związek małżeński z kobietą kolorową, nie wolno mu nawet się z nią stykać...**

Jak na próby poderwania spoistości Imperium Francuskiego zareagowała metropolia francuska?... Trzeba stwierdzić, że zareagowała **metodami wręcz przeciwnymi do metod włoskich i do zasad hitlerowskich.**

Francuzi dokumentują obecnie coraz mocniej, jak **bliscy są im ich kolorowi współobywatele, jak pragną ich najściślejszego zespolenia z Paryżem, jak dalece uważają ich za równych sobie.**

Podróż premiera Daladier do Tunisu była tego dążenia pierwszym wyrazem. Po tej podróży — w Tunisie i w Algierze poczęli tubylcy, zarówno ludzie o wielkiej kulturze, jak i biedacy, czytać nie umiejący — **nazywać swych nowonarodzonych synów imieniem Daladier.**

Nowym poważnym krokiem francuskim, dokumentującym, iż orężem ich w walkach z hasłami totalistycznymi będą właśnie **najszczytniejsze hasła wolności, równości i braterstwa,** wprowadzone w czyn również w stosunku do ludów kolonialnych — jest **mianowanie gubernatorem Afryki Zwrotnikowej — Murzyna.**

Donosiliśmy już na tym miejscu, iż **Felix Ebue,** czarny jak heban syn pustynnego Senegalu — został mianowany przez rząd republiki **gubernatorem swego ojczystego kraju i ziem sąsiednich, zamieszkałych przez takich samych jak on najczarniejszych z czarnych murzynów.**

Ebue nie jest młody: liczy lat pięćdziesiąt kilka, odebrał wyższe wykształcenie, przebył całą karierę urzędnika administracji kolonialnej, **jest kulturalnie stuprocentowym Francuzem, a fizycznie stuprocentowym Murzynem.**

Gubernator — **pierwszy czarny gubernator Francji** — jest w tych olbrzymich terytoriach panem życia i śmierci, jest dostojnikiem o władzy i przede wszystkim o autorytecie, jakiego nie znamy wcale w Europie.

Ten to gubernator udał się przed kilku dniami do swej nowej siedziby w Fort Lamy drogą powietrzną: olbrzymim bombowcem wojennym. Żegnali go najwyżsi dygnitarze Republiki.

Drugim czarnym, piastującym wysokie stanowisko i bardzo we Francji popularnym jest **pan Galandou Diuf z Senegalu — deputowany.**

Pan poseł przybył do Paryża ze swą najmłodszą żoną, których, jako mahometanin, posiada kilka. Gdy mu zarzucano, że jest bigamistą — udał się do merostwa, wziął z nią ślub i oświadczył z trybuny, że **ta mała formalność przed merem warta mu jest jego szarfy posła.**

Galandou Diuf domaga się obecnie dla ludności całego Senegalu przyznania **obywatelstwa francuskiego,** a nie tylko pewnych uszczuplonych praw, wynikających z przynależenia do krajów imperium.

Sprawę tę rozpatruje minister kolonii, którym jest **Jerzy Mandel,** najbliższy współpracownik Clemeceau.

Francja na swój sposób odpowiada na propagandę rasistowską i na włoskie próby poderwania spoistości swego imperium. (g)

Umowa w sprawie wysiedleńców z Niemiec

Podania rozpatrywać będzie mieszana komisja polsko-niemiecka. Paszporty i wizy na określony termin.—Prawo wywozu z Niemiec mebli, instrumentów, maszyn i kosztowności

Jak już donosiliśmy, zawarty został układ polsko-niemiecki w sprawie wysiedlonych z Niemiec żydów polskich, którego treść już podawaliśmy. Obecnie podajemy garść dalszych szczegółów:

Wydaleni w dniach 28—29 października r. ub. z Niemiec obywatele polscy, zarówno ci, którzy znajdują się w Zbąszyniu, jak i ci, którzy znajdują się w innych miastach na terenie Rzeczypospolitej, będą mogli wrócić do Niemiec na pewien okres czasu w celu zlikwidowania swojego mienia. Wyjazd z Polski do Niemiec i wjazd do Niemiec zostanie zezwolony tym wysiedleńcom **na podstawie podań indywidualnych,** które będą musiały być skierowane na specjalnie do tego przygotowanych formularzach-kwestionariuszach w dwóch językach: **polskim i niemieckim.** Podania te wysiedleńcy składać będą w Komitetach Pomocy Uchodźcom.

Komisja mieszana polsko-niemiecka załatwiać będzie wszelkie sprawy, związane z wyjazdem do Niemiec, przyczem władze polskie wydadzą zarządzenie w celu zaopatrzenia paszportów w odpowiednie adnotacje. Władze niemieckie udzielać będą **wizy na pewien okres** czasu, któryby umożliwił zlikwidowanie spraw w Niemczech; co do terminu decydować będzie jednak komisja polsko-niemiecka.

W okresie najpóźniej **do dnia 16 lutego br.** Ogólny Komitet Pomocy uchodźcom żydowskim z Niemiec przedstawi komisji mieszanej polsko-niemieckiej podania-**kwestionariusze wszystkich wysiedleńców,** którzy pragną wyjechać do Niemiec.

Po otrzymaniu podań komisja polsko-niemiecka **wyda odpowiednie adnotacje na paszportach i wizy wjazdowe do Niemiec na określony termin.** W ten sposób wyjazd ma być zorganizowany, aby **ostatnia grupa wysiedleńców mogła wyjechać do Niemiec najpóźniej w dniu 31 lipca br.**

Rodziny wysiedleńców, znajdujących się w Polsce, przebywające dotąd na terenie Trzeciej Rzeszy, **otrzymają odpowiednie adnotacje w paszportach, umożliwiające im powrót do Polski.**

W pierwszej partii **będzie mogło wrócić do Polski 1.000 osób,** wśród których będą żony i rodziny tych wysiedleńców, którzy są w Polsce i nie wyjadą do Niemiec w celu załatwienia swoich spraw majątkowych. **Rodziny w Niemczech otrzymają zezwolenia wyjazdu do Polski również na zasadzie indywidualnych podań.**

Poza tysiącem osób, które pojadą obecnie do Niemiec, na zasadzie złożonych indywidualnych podań, będą się mogli udać natychmiast do Niemiec **ci wysiedleńcy, którzy dowiodą, na zasadzie dokumentów, że jadą do trzecich krajów, a do Niemiec muszą jechać tylko w celu zlikwidowania swoich spraw.** Ta kategoria wysiedleńców pojedzie do Niemiec **poza kontyngentem tysiąca osób.**

Urząd dewizowy w Niemczech udzielać będzie wysiedleńcom i ich rodzinom bez żadnych specjalnych opłat i potrąceń **zezwoleń na wywóz z Niemiec urządzeń mieszkaniowych, mebli, przedmiotów codziennego użytku, instrumentów lekarskich, maszyn dla rzemieślników, jak również wszelkich kosztowności, o ile wszystkie te przedmioty nabyte zostały przez obywateli polskich przed 26 października 1938 r.**

Wszelkie sumy pieniężne, osiągnięte z likwidacji nieruchomośc lub ruchomości muszą być wpłacone **na konto zablokowane w Dresdner Bank i kiedy konto to będzie sformowane po zakończeniu całej sprawy, a więc po 31 lipca roku 1939 — oba rządy przystąpią do rokowań rozrachunkowych i ustala sposób transferu.**

Likwidacja majątków może nastąpić przez **upoważnionych do tego pełnomocników-zastępców.** Zastępcy ci korzystać będą z wszelkich ułatwień ze strony władz niemieckich.

Właściciele drobniejszych majątków będą mogli **likwidować je drogą przesyłanych pełnomocnictw** na ręce osób zaufanych. Ci wysiedleńcy, którzy pełnomocnictwa takie już wysłali — nie będą musieli powracać na teren Rzeszy.

Taryfa za przejazd taksówkami

ma być w Łodzi obniżona

Donosiliśmy już o **akcji, podjętej przez władze w sprawie obniżki taryfy za przejazd na taksówkach miejskich.**

Jak się dowiadujemy, wydział przemysłowy zarządu miejskiego **postanowił przyśpieszyć realizację tej sprawy i zwołał na wtorek, 31 bm. na godz. 1 po poł. konferencję w tej sprawie,** zapraszając na nią przedstawicieli związku właścicieli samochodów zarobkowych i związku właścicieli dorożek samochodowych. Na konferencji omówiony będzie całokształt spraw, związanych z wprowadzeniem nowej taryfy za przejazd taksówkami.

Dotychczas na taksówkach większych i mniejszych obowiązuje jednakowa taryfa, a mianowicie **zł. 1.20 za pierwszy kilometr i po 60 gr. za każdy następny,** podczas gdy w Warszawie obowiązuje taryfa na większych wozach 80 i 50 gr. zaś na mniejszych — 70 i 40 gr.

Jak nas informują, zainteresowani **właściciele dorożek samochodowych w zasadzie godzą się na obniżenie taryfy, łączą tę sprawę jednak z obciążeniami na Fundusz Drogowy oraz zastosowaniem ulg podatkowych.** Koszt nowych samochodów bowiem jest tak duży, że przy obecnych wydatkach i zniżonej taryfie, prowadzenie przedsiębiorstwa taksówkowego nie rentowało by się. (i)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowska-Dancerowa (Zgierska 63), W. Groszkowski (11 Listopada 17), T. Karlin (Piłsudskiego 54), R. Rembieliński (Andrzeja 28), J. Chądzyńska (Piotrkowska 165), E. Miller (Piotrkowska 46), G. Antoniewicz (Pabianicka 56), J. Uniszowski (Dąbrowska 24a)

Nieście pomoc najbiedniejszym

List z Moskwy

Lekarze nie chcą jechać na prowincję

W niektórych miastach wypada 3 pacjentów na 1 lekarza, w innych zaś, bardziej oddalonych, na 4—5 tys. mieszkańców jest 1 lekarz.—Subsydia nie pomagają

Moskwa, w styczniu.

Oficjalne dane sowieckie powiadają: **98 proc. mieszkańców Związku Radzieckiego choruje na zęby i wynikające z tych chorób dalsze komplikacje, 71 proc cierpi na wszelkie choroby weneryczne, 65 proc. mieszkańców miast sowieckich i 48 proc. mieszkańców prowincji sowieckiej choruje na gruźlicę i t.d. i t.d.**

Wymowa tych cyfr jest jasna i ponura, gdy czytelnik zechce się zapoznać z garścią innych cyfr. Oto rok rocznie kończy sowieckie wyższe szkoły medyczne bezmała **20.000 młodych lekarzy.** Począwszy od pierwszego roku studiów, skończywszy na ostatnich dniach tychże studiów młode pokolenie lekarskie wychowywane jest w **atmosferze konieczności pracy na prowincji sowieckiej.** Wytwarzanie takiej atmosfery jest zupełnie zrozumiałe, jeśli się zważy, że w miastach sowieckich (mamy tu na myśli miasta większe) wypada nieraz zaledwie **3 pacjentów na jednego lekarza,** podczas gdy całe, olbrzymie połacie ZSRR muszą pozostawać **bez jakiejkolwiek pomocy lekarskiej,** przyczym zdarza się nader często, że na **4 do 5 tysięcy mieszkańców wypada jeden lekarz!**

Są takie rejony w ZSRR, zwłaszcza na jego południowych i daleko-wschodnich kresach, gdzie **100 proc. mieszkańców cierpi na choroby weneryczne, że** są takie miasta, gdzie **99 proc. robotników to gruźlicy.**

Od roku 1935 rząd począł wypłacać młodym lekarzom, którzy po ukończeniu studiów zdecydowali się wyjechać na prowincję sowiecką — **subsydia.** W roku 1935 wypłacono tych subsydiów ogółem **4 500 tysięcy rubli, w roku 1936—4.950 tys. rubli, w roku 1937—5.225 tys. rubli.** Młodzi lekarze subsydia przyjmowali bardzo chętnie, nie bez słuszności rozumując, że rząd musi im dopomóc do założenia gabinetu, w którym mogliby chorych przyjmować. Niestety, na cyfrę 13 tysięcy lekarzy, którzy mieli w roku 1935 wyjechać na prowincję, **wyjechało tylko... 1.142!**

Ciekawym szczegółem tych osobliwych stosunków jest tabela danych cyfrowych, dotyczących najlepszego i najgorszego obsadzenia prowincji ZSRR przez lekarzy. Otóż **najlepiej obsadzony jest okręg moskiewski,** gdzie lekarzy na prowincji jest niemal 93 proc. Najgorzej natomiast przedstawia się sytuacja w **autonomicznej republice burjato-mongolskiej,** dokąd wyjechało zaledwie 17 lekarzy na wyznaczonych 740, dalej w republice Dalekiego Wschodu, gdzie na wyznaczonych 1.150 przyjechało w roku b. tylko 98, wreszcie na Ukrainie, gdzie miało być 1.014 lekarzy, jest natomiast dotychczas zaledwie 460-ciu.

No i wreszcie ostatni szczegół, ilustrujący rzeczywistość sowiecką na tym odcinku: lekarz zdecydował się wyjechać na prowincję. Zrobił to tak szczerze, że nie tylko otrzymał zapomogę na osiedlenie w sumie 1.500 do 2.500 rubli, ale jeszcze ludowy komisariat zdrowia, zadowolony z takiego entuzjasty, nabył mu całą aparaturę rentgenowską, górskie słońce, słowem — inwestycje poważne.

Po upływie 5 miesięcy odnośny rejon kontrolny komisariatu traci utrzymywany dotychczas kontakt z lekarzem. Zaczyna się dochodzenie, które wykazuje, **że lekarzowi znudziło się dalsze zamieszkiwanie na głuchej prowincji, użeranie z miejscową ludnością, która ponad jego aparaty przedkłada zaklęcia znachora, sprzedał więc wszystko w sąsiednim miasteczku i — nie zawiadamiając nikogo — wyjechał do Moskwy, gdzie, oczywiście skarbowe pieniądze wydał w sposób szybki.**

Tu ciekawe są dane ludowego komisariatu zdrowia, który przyznaje się, że w pierwszym półroczu 1938 roku straty komisariatu z tytułu podobnych „posunięć młodych lekarzy, „znudzonych“ życiem na sowieckiej prowincji, wynosi 3.378.544 rubli.

W świetle tych danych ponury obraz stanu zdrowotności mieszkańca Związku Radzieckiego nabiera zgoła specyficznego kolorytu i wymowy.

Pop.

Chcesz odbyć bezpłatny rejs na „Zawiszy Czarnym“

weź udział w konkursie wykonania modeli okrętów „Grom“ i „Błyskawica“

W dniu 9 lutego 1939 r. — w przeddzień rocznicy odzyskania dostępu Polski do morza upamiętnionej przybyciem do Gdyni ORP „Orła“, pierwszego wojennego okrętu Rzeczypospolitej, zbudowanego ze składek społeczeństwa, Polskie Radio, staraniem Ligi Morskiej i Kolonialnej nada specjalną audycję. Na audycję złożą się pieśni kaszubskie, od godz. 11 do 11.20, a następnie od godz. 11.20 do 11.40 pogadanka instrukcyjna z zakresu nauki modelarstwa okrętowego pod tyt. „Budujemy modele okrętów“

Celem zachęcenia młodzieży do wzięcia udziału w audycji oraz do starannego wykonania modelu rozpoczętego w czasie audycji i rozbudzenia głębszego zainteresowania modelarstwem okrętowym, Zarząd Główny L.M.K. ogłasza konkurs na najlepiej wykonane modele kontrtorpedowców „Grom“ i „Błyskawica“. W konkursie tym może wziąć udział tylko młodzież szkolna. Zasadniczym warunkiem będzie stwierdzenie przez kierownika pracowni robót ręcznych, instruktora modelarstwa lub władze szkolne, że montowanie modelu nadesłanego na konkurs zostało rozpoczęte w czasie audycji w dniu 9. II. 1939 r. Konkurs zostaje zamknięty w dniu 28. II. 1939 r. i w tym terminie wykonane modele muszą być przesłane do Zarządu Głównego LMK., Warszawa, ul. Widok Nr. 10.

Modele okrętów innych niż „Grom“ „Błyskawica“ będą nagrodzone dodatkowo. Modele :ekturowe ORP „Grom“ lub „Błyskawica“ (w opakowaniu) są do nabycia w biurze Okręgu LMK. Łódź, ul. Andrzeja 3, w cenie 70 gr za sztukę. Zamówienia należy kierować do Okręgu.

Zarząd Główny Ligi Morskiej iKolonialnej przeznacza za najlepiej wykonane modele szereg nagród, z których najbardziej cenne będą: I. Bezpłatny 2-tygodniowy rejs na s-j „Zawisza Czarny“; II. 3-tygodniowy Kurs Żeglarski nad jeziorem Narocz; III. 4-tygodniowy pobyt w obozie Wodnym LMK. nad jeziorem Żarnowieckim.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

(Śródmiejska 15).

Dziś, w niedzielę o godz. 4-ej po poł. i 8.15 wiecz. sztuka Adlera i Perutza „Jutro niedziela“ w reżyserii H. Morycińskiego.

W poniedziałek przedstawienie zawieszone.

TEATR POLSKI.

(Cegielniana 27).

Dziś, w niedzielę o godz. 4-ej po poł. i 8.15 wiecz. „Szaleństwo“ z Z. Życzkowską.

W poniedziałek przedstawienie zawieszone.

TEATR DLA DZIECI „KOT W BUTACH“

(Al. Kościuszki 57).

Dziś, w niedzielę, o godz. 12-ej w poł. i o 4 po poł. dana będzie baśń zimowa Lucyny Krzemienieckiej p. t. „Historia cała o niebieskich migdałach“ w inscenizacji Jana Wesołowskiego (Warszawa). Bilety od 30 gr. do zł. 2.30 (z ... nią) w kasie teatru (Al. Kościuszki 57) na godzinę przed przedstawieniem.

„JAŚ i MAŁGOSIA“ w TEATRZE POLSKIM

Cegielniana 27.

Dziś, w niedzielę, dnia 29 stycznia rb. o godz. 12-ej punktualnie powtórzona będzie niedawno grana z wielkim powodzeniem przepiękna ... jeczka „Jaś i Małgosia“ w inscenizacji i reżyserii Kseni Nikonoroff.

Pozostałe bilety do nabycia w kasie Teatru Polskiego, ul. Cegielniana 27, od godz. 11 przed południem.

ODCZYT EMILA ZEGADŁOWICZA w ŁODZI

W czwartek, dnia 2 lutego, wygłosi w Łodzi w sali Filharmonii znany pisarz Emil Zegadłowicz odczyt p. t. „Dookoła zagadnienia kultury“. Odczyt ten, wygłoszony był dotąd w Krakowie, Zagłębiu Dąbrowskim i na Górnym Śląsku.

RADIO

NIEDZIELA, dnia 29-go stycznia 1939 r.

7.15—7.20: Kolęda. 7.20—8.00: Koncert poranny w wyk. Orkiestry Rozgłośni Katowickiej p. dyr. Jarosława Leszczyńskiego. 8.00—8.10: Dziennik poranny. 8.10—9.10: Audycja dla wsi: 1) Gazetka rolnicza. 2) Przegląd rynków produktów rolnych. 3) „Na swojską nutę“ — koncert w wykonaniu zespołu Pawła Rynasa. 9.10—9.15 Odczytanie programu. 9.15—11.45: Transmisja nabożeństwa z kościoła garnizonowego św. Katarzyny w Toruniu. Po nabożeństwie ok. godz. 10.5 Muzyka (płyty z W-wy), ok. godz. 11.45 — Koncert rozrywkowy (płyty). 11.45—11.57: Felieton programowy.

11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.

12.03—13.00: Poranek symfoniczny w wykonaniu Krakowskiej Orkiestry Symfonicznej i Chóru Kameralnego pod dyr. Włodzimierza Ormickiego.

13.00—13.05: Wyjątki z Pism Józefa Piłsudskiego.

13.05—13.15: Władysław Długosz — Wiersze dla dzieci — recytacje. 13.15—14.40: Muzyka ... dowa. Wykonawcy: Orkiestra dęta i salonowa Marynarki Wojennej pod dyr. kpt. Aleksandra Olszewskiego, Halina Wojciechowska—skrzypce, Feliks Tomaszewski — flet, Benin Pophal—akordeon, Jadwiga Wojciechowska—akompaniament. W przerwie ok. 13.45—14.05: Transm. ze Zjazdu Społecznego Kom. Rad. Kraju (zdjęcia dźwiękowe). 14.40—15.00: Rezerwa muzyczna. 15.00—15.30 Audycja robotnicza: — „Robotnicy-strażacy przy pożarze i po pracy“ 15.30—16.30: Audycja dla wsi: 1) „Zabłocie idzie ku światu“ — obrazek z życia wsi, w oprac. Stanisława Dębowskiego. 2) Melodie w wyk. harmonistów. 3) „Zbliża się czas wesela“ — pogadanka dla gospodyń — wygłosi Melania Gorajowa. 16.30—16.35: Przerwa.

16.35—17.30: Roman Palester — „Pieśń o ziemi krakowskiej“ — Wykonawcy: Ork. i Chór P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga, ... rycy Janowski, Janina Szczygłówna. Transmisja do Brukseli.

17.30—17.45: Milionowy Abonent Polskiego Radia.

17.45—19.30: „Wieczna tęsknota“ — operetka. Wykonawcy: Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego, Irena Carnero, L. ... nowska, Henryk Śląski, Andrzej Bogucki i inni. W przerwie: Chwila Biura Studiów.

19.30—20.00: Utwory fortepianowe na 4 ręce w wykonaniu Zofii Romanowskiej i Adeli W... ławskiej.

20.00—20.10: Klasztor w Warcie — felieton wygłosi Antoni Kasprowicz.

20.10—20.15: Wiadomości sportowe lokalne.

20.15—21.20: Audycje informacyjne: Zbiór wiadomości sportowe. Przegląd polityczny. Dziennik wieczorny. Wiadomości meteorologiczne. Tygodnik dźwiękowy. Nasz program na jutro.

21.20—23.00: Muzyka taneczna w wyk. Orkiestry Salonowej Rozgłośni Poznańskiej pod dyr. Eugeniusza Raabego. W przerwie o ... nie 21.50—22.35: „Pięć lat przed mikrofonem“ — Jubileusz Szczepka i Tońka.

23.00—23.05: Ostatnie wiadom. dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

15.00—FLORENCJA: „Carmen“ — opera Bizeta (transm. z Teatru).

17.00—RZYM: Koncert symfoniczny z Teatru Adriano.

18.00—PARIS P.T.T.: Francuska muz. operetkowa.

19.15—TALLIN: „Stworzenie świata“ — oratorium Haydna.

19.30—LIPSK: „Simon Boccanegra“ — opera.

20.10—WROCŁAW: „Gasparone“ — operetka Milloeckera.

20.10—MONACHJUM: „Poławiacze pereł“ — Bizeta.

20.10—HAMBURG: VIII wielki koncert niedzielny.

21.30—RADIOPARIS: Koncert symfoniczny.

Kronika radiowa

—o—

DYREKTOR JAGIEŁŁO PRZED MIKROFONEM

Jest rzeczą bezsprzeczną, że powstanie w Łodzi Biura Wczasów Robotniczych — w dużym stopniu przyczyni się do umożliwienia robotnikom spędzenia urlopu zdala od miasta i to na warunkach odpowiadających możliwościom materialnym robotników. W akcji tej współdziałały z jednej strony władze, z drugiej zaś związki robotnicze, oraz właściciele zakładów przemysłowych, które przyjmowały zapisy robotników na wyjazdy urlopowe. Termin tych zapisów kończy się. Jeśli ktoś dotąd nie wyzyskał tych wspaniałych możliwości, pozostanie w okresie urlopu w Łodzi.

W sprawie tej Rozgłośnia Łódzka w poniedziałek dnia 30 stycznia br. o godz. 14.55 poświęca specjalny punkt programu. Przemawiać będzie przed mikrofonem dyrektor Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy Mgr. Kazimierz Jagiełło.

ROBOTNICY - STRAŻACY PRZY POŻARZE I PO PRACY.

W połowie 18-go wieku pewien książę saski wydał rozkaz, aby gasić pożar jeśli gdziekolwiek wybuchnie, przez wrzucanie talerzy z magicznymi napisami do ognia. Za trzecim takim talerzem, ogień miał być ugaszony.

Jakże daleko znajdujemy się od tych śmiesznych czasów, kiedy walczono z ogniem przy pomocy talerzy.

Dziś istnieje cały szereg wspaniałych przyrządów, którymi operują strażacy w akcji przeciwpożarowej, a na terenie kraju mamy ponad dziesięć tysięcy placówek i oddziałów straży pożarnej. W Łodzi w szeregach straży ochotniczej służą również robotnicy. Jakie prowadzą życie, jak walczą z rozszalałym żywiołem ognia — dowiemy się z audycji, którą nadaje Rozgłośnia Łódzka w niedzielę dnia 29 stycznia br. o godz. 15-ej Audycję tę opracował Mieczysław Kula.

UTWORY FORTEPIANOWE NA CZTERY RĘCE.

We wtorek, 31 stycznia br. o godz. 17-ej Rozgłośnia Łódzka nadaje na wszystkie stacje polskie jeszcze jedną audycję o karnawałowym charakterze, jednak przeznaczona dla tych słuchaczy, którzy nie obawiają się śmiałych zestawień akordów stosowanych w muzyce nowoczesnej. Głównym punktem programu będzie suita baletowa jednego z najśmielszych poprzedników impresjonizmu Maksa Regera. Suitę tę wykonają na cztery ręce Zofia Romanowska i Jerzy Sulikowski. Oprócz tego usłyszymy mało znany polonez na cztery ręce Moniuszki.

Z ŁÓDZKIEGO TOW. PRZECIWŻEBRACZEGO.

Zarząd Łódzkiego Tow. Przeciwżebraczego uprzejmie komunikuje pp. członkom towarzystwa oraz chętnym zapisania się w poczet członków, iż inkasenci wydelegowani przez towarzystwo są zaopatrzeni w legitymacje imienne z fotografią i podpisem zarządu (2 podpisy), a do pokwitowania zainkasowanych sum posiadają kwitariusze firmowe, drukowane, z okrągłą pieczątką towarzystwa.

Zamachy bombowe w Anglii

były dziełem grupy terorystów irlandzkich, inspirowanych i finansowanych zzewnątrz.—Rząd irlandzki zwalcza energicznie tę organizację

Londyn, w styczniu.

W Anglii **teror nigdy nie był środkiem walki politycznej.** Gdy w dziennikach angielskich ukazuje się jakaś wiadomość o rzuceniu bomby czy innych formach gwałtu i teroru w jakimkolwiek państwie — Anglik czyta ją rzadko z zainteresowaniem, częściej z oburzeniem, a zawsze **z uczuciem dumy, że w jego kraju coś podobnego stać się nie może.** Psychika angielska nie toleruje gwałtu — zarówno w polityce jak i w życiu prywatnym. Właśnie dla tego **ani faszyzm ani komunizm nie mogą być w tym kraju popularne.**

Inaczej przedstawia się sprawa w Irlandii. Stosunkowo niedawno wyspa ta wchodziła w skład ziednoczonego królestwa, ale ani pod wzgledem wszelkich form życia, ani pod wzgledem mentalności **Irlandczycy nie byli podobni do Anglików, czy Szkotów.** Jest to naród wybitnie niespokojny, o bujnej wyobraźni i fantazji, nieopanowany i zdolny do najbardziej zdumiewających wolt i wyskoków.

Irlandczycy są urodzonymi rewolucjonistami, dlatego właśnie tak uporczywie potrafili walczyć o swą, pozorną zresztą, niezależność. Pozorną, ponieważ **Irlandia nie jest państwem niepodległym.** Dawniej była częścią składową zjednoczonego królestwa, dziś **stanowi dominium brytyjskie.** Ale statut dominialny Anglicy gotowi byli nadać temu krajowi jeszcze przed wojną. **Irlandczycy nie wyobrażali sobie, że można spokojnie przyjąć z rąk rządu brytyjskiego władzę — ich natura wymagała, aby to było wywalczone,** a nie otrzymane drogą pertraktacyj. I tak się też stało.

Rewolucyjny zapał Irlandczyków ostygł jednak całkowicie, **od chwili gdy de Valera stanął na czele Eira** — jak **nazywa się obecnie nowe 3-milionowe** państwo dominialne. Konspiracje, spiski zamachy — to wszystko należy do przeszłości.

Trudno jednak zmienić psychikę całego narodu w 100 procentach. I pozostała nieliczna grupa ludzi, która sama siebie nazywa **irlandzką partia republikańską, grupa przeciwników de Valery, którzy dążą do oderwania od Anglii Ulsteru — prowincji irlandzkiej, która nie chciała, z własnej woli odejść od Anglii i przyłączyć się do dominium irlandzkiego** — przekreślenia wszystkich punktów stycznych z Anglia i stworzenia z Irlandii **całkowicie niezależnego, suwerennego państwa.**

Grupa ta jest niewielka. **Żadnego wpływu w kraju nie ma, żadnej roli nie odgrywa.** Irlandia ma już dość niepokojów i walk. Pod względem geograficznym złączona z Anglią, **wcale nie chce pozbawić się jej przemożnej opieki zewnętrznej,** tym bardziej, że pod względem wewnętrznym korzysta **z pełnej wolności, ma własną konstytucję, własne ustawodawstwo, własne prawodawstwo i nawet własne finanse oraz armię.** I właśnie dlatego, że nie posiada wpływów, grupa ta postanowiła uciec się znów **do stosowania teroru, sądząc, że tą drogą zdoła zrealizować swe plany.**

> Dzielnica zbrodni musi zginąć!
>
> Kto podłoży lonty —
> kto wysadzi w powietrze —
>
> **CHICAGO?**

Rozpoczęły się **zamachy bombowe w Anglii. Teroryści zastosowali klasyczną taktykę. Próbowali zepsuć, a jeśli się uda — nawet zniszczyć źródła energii elektrycznej, gazu i wodociągi. W ten sposób sądzili, że wywołuja panikę.**

Zamachy nie udały się. Tylko w Manchesterze wskutek wybuchów niszczono kilka domów mieszkalnych.

Scotland Yard postawiony został na nogi. Dotychczas nikogo nie schwytano, ale policja angielska oraz ulsterska poczyniły wszystkie przygotowania, by uniemożliwić zamachy na przyszłość.

Nazwa **„irlandzka armia republikańska"** może wprowadzić w bład cudzoziemca. Niegdyś były to **partyzanckie oddziały. W roku 1916, otrzymując pomoc z Niemiec, próbowały one zorganizować w Irlandii powstanie, ale zostały zniszczone.** W czasie rozruchów powojennych oddziały te odgrywały dużą rolę. Ale gdy de Valera stanął na czele rządu, gdy cel został osiągnięty — **walkę „republikańskiej armii irlandzkiej" wydali już nie tylko Anglicy, ale sam rząd irlandzki. Oddziały partyzanckie zostały rozwiązane. Partia uznana na nielegalną.**

Ta niewielka grupa ma jakiś **dziwny program anarchistyczno - komunistyczno - narodowy.** Pod względem politycznym pragną oni **pełnej niepodległości dla Irlandii.** Pod względem społecznym **— nie uznają żadnych trwałych form rządów.**

„Dynamitowa awantura" jak ją nazywają w Anglii, która wywołała duże zainteresowanie na świecie, **nie ma właściwie żadnego politycznego znaczenia.** Gdyby de Valera popierał dynamitardów czy to jawnie czy skrycie — sprawa mogłaby przyjąć bardzo poważny obrót. Ale ponieważ **rzad irlandzki nie tylko nie uznaje tej akcji, lecz przeciwnie, ostro ją zwalcza — sprawy tej, mimo pozorów sensacyjności, nie można traktować poważnie.**

Inna rzecz, że coraz powszechniejsze panuje przekonanie, że **za tą organizacją ktoś stoi, i że zamachy były inspirowane zzewnątrz. W Irlandii często działali agenci obcych mocarstw.**

Najciekawszą i bardzo charakterystyczną była **reakcja Anglików na doniesienia prasy niemieckiej o zamachach bombowo - dynamitowych.** Dzienniki niemieckie podawały przesadne wiadomości i donosiły, że w Anglii panuje **wśród ludności taka panika, iż Anglicy, czytając podczas śniadania komunikaty o zamachach bombowych, ze strachu „nie mogli utrzymać w reku widelca z kawałkiem befsztyku".**

Co takiego? Anglik jada na śniadanie **b e f s z t y k ?... To był kamień obrazy,** a nie pomówienie o tchórzostwo i panikę.

A. Tyr.

Ludzie szczupli żyją dłużej

Trzeba dbać o wagę ciała, pamiętając, że decyduje to często o zdrowiu i życiu

Wielkie towarzystwa ubezpieczeniowe opracowały ciekawą statystykę, z której wynika, że ubezpieczenie życiowe ludzi tęgich kalkuluje sie znacznie gorzej, aniżeli ubezpieczanie ludzi szczupłych. Jak stwierdzono, ludzie tędzy umierają znacznie wcześniej, aniżeli ludzie o tuszy normalnej. Na tej podstawie opracowana została nawet ciekawa tabela. **Do 30 roku życia pożądana jest lekka nadwaga, gdyż tłuszcz zabezpiecza organizm przed gruźlicą. Pomiędzy 30, a 39 rokiem życia należy sie starać, aby waga ciała odpowiadała normom, opracowanym według wieku i wzrostu, od 40 do 49 roku życia należy się starać ważyć nieco poniżej normy, zaś po pięćdziesiątce należy sie strzec przybytku na wadze i raczej przeciwnie, starać się szczupleć.**

Nie należy jednak sądzić na tej podstawie, że wszyscy ludzie, którzy ważą powyżej normy, skazani sa na przedwczesną śmierć. Tak nie jest. Są bowiem typy ludzi, których wzrost, rozwój kośćca itp. **stwarza właśnie tę nadwagę, która bynajmniej nie jest zjawiskiem szkodliwym.** Właściciele pokaźnego „brzuszka" powinni jednak pozbyć się tego balastu, albowiem **śmiertelność wśród „brzuchaczy" jest znacznie wyższa.**

Przysłowie mówi, że nim gruby zeszczupleje, chudy—umrze. Nie jest to pozbawione prawdy, ale tylko do pewnego stopnia.

Wysokie ciśnienie krwi występuje o wiele częściej u ludzi pełnej tuszy, aniżeli u ludzi o tuszy normalnej. Tędzy chorują częściej na dolegliwości serca, aniżeli ludzie o tuszy normalnej. Angina pectoris występuje również częściej u grubasów, aniżeli u ludzi szczupłych.

Ludzie szczupli znosza znacznie lepiej choroby, przebiegające z wysoką temperaturę i wszelkiego rodzaju operacje. Powrót do zdrowia zależy bowiem w tych wypadkach głównie od działalności serca, a serce osób pełnej tuszy częściej zawodzi.

Zbyt forsowna utrata wagi osłabia jednak znacznie organizm i serce. To też wszelkiego rodzaju kuracje odtłuszczające powinny być stosowane pod nadzorem lekarza i odbywać sie winny **planowo i stopniowo.** Jedna z sada kuracji odtłuszczającej jest **ograniczenie przyjmowania płynów,** co jednak musi być również stosowane bardzo ostrożnie, ze względu na nerki.

O WSZYSTKIM PO TROCHU...

Niezwykły traktat polityczny. — Projekt podróży w beczce przez Ocean Atlantycki.—God save the King... — Echa pobytu Chamberlaina w Rzymie.—Tajna radiostacja na Korsyce

Podczas jednego z ostatnich przyjęć w pałacu Elizejskim prezydent Lebrun opowiedział zebranym gościom następujący zabawny epizod:

— W okresie, gdy zajmowałem urząd ministra kolonii, potrzebny mi był traktat, zawarty z murzyńskim królem Macco w sprawie Nigerii. Jednakże w archiwach ministerstwa kolonij ani ministerstwa spraw zagranicznych nie można było znaleźć nawet śladu tej ważnej umowy.

Z przeprowadzonego z mego polecenia śledztwa wynikało, że **umowa jest w posiadaniu pułkownika Fourniera, jednego z członków komisji, która zawarła układ z Murzynami.** Pułkownik Fournier był już na emeryturze i mieszkał gdzieś tam na południu Francji. Kazałem go wezwać natychmiast do Paryża.

— Czy pan ma układ, zawarty z Murzynami?

— Tak jest, panie ministrze...

— Pan nie ma prawa przechowywać u siebie dyplomatycznych dokumentów, one muszą pozostać w archiwum! Żądam natychmiastowego zwrotu tego dokumetu!

— Niestety, panie ministrze, chętnie pokażę panu treść tej umowy, ale muszę ją zabrać ze sobą...

— Dlaczego?...

Pułkownik Fournier, zamiast odpowiedzi, zdjął marynarkę, następnie koszulę. Zwariował — myślę sobie...

— Oto treść umowy — rzekł pułkownik Fournier, wskazując lewą rękę powyżej łokcia, gdzie były wytatuowane jakieś znaki — Zgodnie z murzyńskim obyczajem ratyfikacja umowy odbywa się w ten sposób, że **wypala się jej treść na skórze ludzkiej...** Czy pan minister rozumie teraz, dlaczego, mimo najlepszych chęci, **nie mogę tej umowy złożyć w archiwum?...**

Ministerstwo kolonij musiało się zadowolić **fotografią lewej ręki pułkownika Fourniera. Fotografia ta spoczywa do dnia dzisiejszego w archiwum...**

***

W pismach ukazała się niedawno notatka o pewnym Amerykaninie, **który zamierza w beczce przepłynąć Ocean Atlantycki.** Nikt prawdopodobnie nie zwrócił uwagi na tę notatkę, lecz oto do redakcji jednego z pism paryskich zgłosił się pewien wzburzony oficer marynarki, który oświadczył:

— Amerykanie okradli mnie!... To był mój pomysł!... Mój plan!

I na potwierdzenie swych słów oficer G. przedstawił dokładny plan swej niezwykłej podróży w beczce z Havru do New Yorku, obliczonej na 2 tygodnie Okazało się, że to nie jest żart, lecz wielkie przedsięwzięcie. Pan G. przedstawił swój projekt pewnej wielkiej firmie, która miała mu dostarczyć beczki od swych win. Odważny podróżnik **zażądał za swój wyczyn 200.000 franków, przy czym połowa miała być płatna przy odjeździe, reszta po przybyciu do New Yorku.** Firma doszła do wniosku, że warto poświęcić 200.000 franków na tak wielką reklamę. Teraz okazuje się, że z Ameryki ma wyruszyć w beczce **inny śmiałek...** Czy aby nie nastąpi zderzenie na oceanie między tymi dwiema beczkami?

***

Książę Yorku, wracając z polowania spotkał w Hyde Parku swego brata, króla Karola, spacerującego bez żadnej świty. W owych czasach było to bardzo niebezpieczne, wobec czego książę wyraził swe zdumienie, że król sam wychodzi na spacery.

— Drogi bracie — odparł król — **troszcz się o siebie, a mnie zostaw w spokoju!.... Nie masz zresztą powodu do obaw: — wierz mi, że nie znajdzie się w Anglii ani jeden człowiek, któremu przyszłoby na myśl, aby mnie zabić... Przecie wszyscy wiedzą, że ty musiałbyś zasiąść na tronie po mnie...**

***

W Rzymie dla uczczenia pobytu Chamberlaina i lorda Halifaxa wystawiono operę Verdiego „Falstaf". Wybór dokonany został **jakoby przez samego Chamberlaina,** przyczym fakt ten dał powód do ożywionej dyskusji na temat stosunku premiera angielskiego do muzyki Verdiego. Między innymi wspomniano o tym, iż **Chamberlain nie słyszał tej opery rzekomo od wczesnych lat młodości** i pragnął odświeżyć dawne wrażenia. Wedle innej wersji, odwrotnie — Chamberlain widział tę operę w Rzymie przed wojną **i chciał porównać obecnych artystów włoskich z przedwojennymi.** Trzecia wersja jest jeszcze bardziej fantastyczna..

A prawda jest prosta i nie trzeba, zda się, wielkiej przenikliwości, by ją odgadnąć. Chodziło o wystawienie **opery, opartej na angielsko-włoskiej współpracy.** Takich oper jest niewiele choć oprócz „Falstafa" można było by wymienić, naprzykład, **„Otello" lub „Łucję"** gdzie Donizetti wykorzystał temat Walter Scotta. Nawiasem mówiąc, Walter Scott nie był czystej krwi Anglikiem.

Wybrano „Falstafa' tylko wedle powyższego kryterium. W wyborze opery decydowała więc dyplomacja, a nie melomania.

***

Od kilku dni na Rivierze francuskiej ludność odbiera audycje **tajnej radiostacji** nazywającej siebie **„Radiostacją wolnej Korsyki".** Audycje transmitowane początkowo na fali długości 34 metry, obecnie na fali 31 metrów. Speaker zapewnia, że stację tę zmontowali **korsykańscy autonomiści,** którzy w związku z obecnymi wypadkami stali się separatystami.

Radiostacja podaje, że rząd francuski zamierza pono osiedlić na Korsyce 25 tysięcy uciekinierów hiszpańskich.

Specjaliści sądzą, że tajna radiostacja mieści się albo na jachcie, albo w aucie. Dlatego zmienia się tak często miejsce transmisyj. Francuska służba radiowa spodziewa się jednak, że wkrótce zdemaskuje tęradiostację.

***

ZEBRANIE BIBLIOTEKARZY ŁÓDZKICH.

Dnia 31 stycznia b. r. o godz. 19-ej odbędzie się zebranie członków Koła Łódzk. Związku Bibliotekarzy Polskich.

Na porządku dziennym referat p. J. Racięckiej p. t. „Podstawy teoretyczne bibliografii polskiej" oraz sprawozdania recenzyjne ostatnich nowości wydawniczych.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Panu JANOWI NOWAKOWI, kasjerowi Teatrów Miejskich w Łodzi z powodu śmierci Żony Jego
ś. † p.
Heleny z Dzi[illegible]ińskich
NOWAKOWEJ
wyrazy prawdziwego żalu i szczerego współczucia składa
ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY TEATRÓW MIEJSKICH w Łodzi

Jutro, w poniedziałek, 30 stycznia 1939 r. o godz. 12 w południe jako w drugą przebolesną rocznice śmierci nieodżałowanej siostry i ciotki
b. p. ANNY CWILING
odbędzie się nad grobem Jej nabożeństwo żałobne na które krewnych i życzliwych pamięci Zmarłej zaprasza
RODZINA.

Z działalności „Patronatu" więziennego

Dzięki ofiarności społeczeństwa łódzkiego zbiórka „Patronatu" więziennego na urządzenie gwiazdki rodzinom więźniów udała się w zupełności. „Patronat" wespół z dyrekcjami i uczennicami gimnazjów żeńskich im. E. Szczanieckiej i M. Konopnickiej urządził w lokalu tychże zakładów gwiazdkę — 166 dzieciom, którym wydano paczki odzieżowe, żywnościowe i słodycze.

Ponadto wydano odzież i paczki żywnościowe dla 4 dzieci w żłobku przy ul. Kopernika.

Ogółem wydano 170 paczek żywnościowych 348 sztuk różnej odzieży i bielizny oraz 17 par obuwia.

Niezależnie od powyższego, udzielono więzieniom: przy ul. Gdańskiej, Sterlinga i Kopernika jednorazowego subsydium na urządzenie „Choinki" więźniom.

„Patronat" poczuwa się do miłego obowiązku złożenia na tym miejscu—serdecznej podzięki dyrekcjom, gronom nauczycielskim i uczenicom wymienionych gimnazjów za udzielenie i przystrojenie lokalu na gwiazdkę oraz przygotowanie podwieczorku, śniadania i paczek ze słodyczami i zabawkami, a ponadto wszystkim firmom i osobom, które bądź to datkami w naturze, bądź w gotówce przyczyniły się do rozjaśnienia dzieciom więźniów ich doli choćby w okresie Świąt Bożego Narodzenia.

Ponieważ największą bolączką Tow. Opieki nad Więźniami jest brak stałych funduszów, spowodowany zbyt małą ilością członków (około 200 na 800-tysięczną Łódź), przeto zarząd rozpoczął akcję jednania członków przez rozesłanie druków z apelem do podpisywania deklaracji członkowskich.

„Patronat" żywi nadzieję — że obywatelstwo miasta Łodzi w zrozumieniu doniosłej roli wychowawczej towarzystwa poprze także i tę akcję przez masowe deklarowanie członkostwa.

WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW ODDZIAŁU LIGI MORSKIEJ I KOL. W ŁODZI.

Niniejszym zawiadamiamy, że dnia 18-go lutego 1939 r. o godz. 18-ej w lokalu publicznej szkoły dokształcającej zawodowej Nr. 1, ul. Kilińskiego Nr. 109 odbędzie się walne zebranie członków oddziału grodzkiego Ligi Morskiej i Kolonialnej w Łodzi.

Porządek obrad: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego, 2) Odczytanie protokółu z poprzedniego walnego zebrania, 3) Sprawozdanie zarządu z działalności za rok 1938, 4) Sprawozdanie kasowe, 5) Odczytanie protokółu komisji rewizyjnej, 6) Wybór członków zarządu i komisji rewizyjnej, 7) Wybór delegatów na zjazd walny i obwodowy, 8) Preliminarz na rok 1939, 9) Wolne wnioski.

Zebranie będzie prawomocne w pół godziny po wyznaczonym terminie bez względu na ilość obecnych członków (§ 18 p. 5).

Prawo głosu mają jedynie członkowie, niezalegający ze składkami.

Zaległe składki można uiścić przed zebraniem w lokalu Ligi Morskiej i Kol., ul. Andrzeja Nr. 3, IIIp. (Biuro czynne jest w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 8-ej do 15-ej, w pozostałe (z wyjątkiem świąt) w godz. od 17-ej do 20-ej).

O liczny udział prosi zarząd

SPORT

Siatkarze Zniczu wycofali się z mistrzostw Polski

Lwów, 28 stycznia.

W sobotę w drugim dniu mistrzostw Polski w piłce siatkowej drużyn męskich rozegrano w godzinach przedpołudniowych dalsze spotka nia eliminacyjne.

Wielką niespodzianką tych rozgrywek było wyeliminowanie obu drużyn wileńskich, a w szczególności zeszłorocznego mistrza Polski drużyny AZS, która wykazała bardzo słabą formę.

Drugą niespodzianką była znakomita postawa drużyn kresowych: Pogoni z Brześcia n/B. i Cresovii z Grodna.

W grupie trzeciej toczyła się zacięta walka między mistrzem Lwowa drugim Sokołem, a mistrzem Śląska KPW Katowice. Spotkanie tych drużyn odbywało się w niezwykle zaciętej i podnieconej atmosferze i przyniosło w rezultacie zwycięstwo drużyny lwowskiej.

Wyniki szczegółowe sobotnich eliminacji przedstawiają się następująco:

Pogoń z Brześcia n/Bugiem — AZS Wilno 2:0 (15:10, 15:10).

Cresovia Grodno — Śmigły Wilno 2:0 (15.10, 15:12).

CWS Warszawa — KPW Olsza Kraków 2:0 (15:12, 16:14).

2-gi Sokół Lwów — KPW Katowice 2:1 (13:15, 15:8, 15:7).

AZS Wilno — KPW Pomorzanin Toruń 2:0 (15.12, 16:14).

Śmigły Wilno — Znicz Łódź 2:0 (15:11, 15:9).

Do finału zakwalifikowały się zatem drużyny CWS Warszawa, 2-gi Sokół Lwów, Pogoń Brześć n/B. i Cresovia Grodno. O miejsce od 5-go do 8-go walczyć będą AZS Wilno, Śmigły Wilno, LWS Lublin, KPW Olsza Kraków.

W sobotę w godzinach wieczornych rozegrano pierwsze mecze finałowe. Wyniki były następujące: CWS Warszawa — Pogoń Brześć n/B. 2:1 (13:15, 15:9, 15:9), 2-gi Sokół Lwów — Cresovia Grodno 2:0 (15:12, 15.11).

W spotkaniach o dalsze miejsca w ogólnej klasyfikacji osiągnięto następujące wyniki: AZS Wilno — LWS Lublin 2:1 (15:7, 14:16, 15:7), KPW Olsza Kraków — WKS Śmigły Wilno 2:0 (15:6, 15:10).

Drużyna łódzkiego Zniczu nie stawiła się do dalszych rozgrywek, oddając w ten sposób swe punkty walkowerem drużynom KPW Katowice i KPW Pomorzanin Toruń.

Zainteresowanie turniejem jest stosunkowo wielkie.

Dzisiejsze imprezy sportowe

W dniu dzisiejszym odbędą się w Łodzi następujące imprezy sportowe

Piłka ręczna. — W sali Polskiej YMCA od godz. 11-ej przed poł. mecze w siatkówkę i koszykówkę o mistrzostwo łódzkich szkół średnich. W hali sportowej w parku im. Poniatowskiego w ciągu dnia (od godz. 9-ej rano), dalsze mecze w koszykówkę męską i żeńską o mistrzostwo klasy „A" i w siatkówkę o mistrzostwo klasy „B".

Lekkoatletyka. — W sali KP. Zjednoczone przy ulicy Przędzalnianej Nr. 68 o godz .9.30 rano w I-szym i o godz. 10-ej w II-gim terminie roczne walne zebranie Łódzkiego Okręgowego Związku Lekkoatletycznego.

Walne zebrania. — W sali Rady Miejskiej przy ulicy Pomorskiej Nr. 16 o godz. 15-ej walne zebranie Łódzkiego Klubu Sportowego. W lokalu przy ulicy Wólczańskiej Nr. 139 o godz. 17 walne zebranie Łódzkiego Tow. Kolarskiego.

40 miliardów złotych

wyniósł obrót ogólny PKO w roku 1938

Dla milionów ludzi w kraju i zagranicą, posiadających książeczki, rachunki czekowe, czy ubezpieczonych w P. K. O. interesującą jest niewątpliwie rzeczą, co **się działo z ich kapitałami, złożonymi w tej instytucji;** jak one pracowały, jak były zabezpieczone, jak się gromadziły, przepływały i t. d. Ludzie interesu zaciekawią się ponadto **operacjami bankowymi, wynikami bilansowymi lub rozwojem obrotu czekowego.** W obu wypadkach zagadnienie sprowadzi się do odpowiedzi na pytanie: **Jak przedstawia się działalność PKO. w ostatnim roku?**

Dzięki konferencji prasowej, jaka miała miejsce w dniu 28 b. m. i na której prezes P. K. O. dr. Gruber wszechstronnie omówił warunki pracy instytucji w 1938 r. — mamy dokładną odpowiedź.

Zacznijmy od najważniejszej dziedziny—obrotu oszczędnościowego. Z drobnych oszczędności wszystkich warstw społeczeństwa **PKO. zdołała zgromadzić potężne kapitały, powierzone jej przez blisko 3,5 miln. osób.** Przeciętny wkład na książeczce wynosi 232 zł. Suma nie duża, ale mająca ogromną wymowę moralną, bo odłożona z groszowych oszczędności młodzieży, z zarobków robotników rolników, czy urzędników. Blisko pół miliona osób powiększyło w ostatnim roku liczne szeregi obywateli, powierzających PKO. swe kapitały. **Książeczka PKO. znajduje się w posiadaniu co 10-go obywatela.**

Poważne kwoty złożono również **na rachunkach czekowych. Z poszczególnych** wpłat i wypłat dokonanych na tych rachunkach, zbierają się miliardy. Suma wszystkich wpłat i wypłat w obrocie czekowym osiągnęła w roku 1938 — **38 milrd. zł.** Dla uzmysłowienia tej sumy podamy, że obieg pieniędzy w Polsce wynosi przeciętnie około 1,6 milrd. zł.

Z wielkiego 38-miliardowego obrotu czekowego PKO — **29 miliardów złotych przypada na obrót bezgotówkowy,** który odbywa się bez używania środków pieniężnych drogą przelewu z rachunku na rachunek i który jest całkowicie bezpłatny. Daje to dla obrotów gospodarczych wielkie korzyści, bo **obrót bezgotówkowy jest najbezpieczniejszy i zaoszczędza poważne wydatki.** Gdyby od każdej złotówki w obrocie czekowym bezgotówkowym PKO pobierany był choćby jeden grosz, to właściciele kont czekowych obciążeni zostaliby sumą 29 milionów złotych.

Suma, jaką złożyło społeczeństwo w PKO. na książeczkach oszczędnościowych i kontach czekowych wynosiła **ogółem blisko 1.100 miln. zł., 1/3 wszystkich oszczędności w Polsce.** Suma ta stawia PKO. na czele polskich instytucji oszczędnościowych.

Powierzone PKO kapitały zostały należycie zabezpieczone i zużyte dla pobudzenia obrotów gospodarczych, tworzenia nowych warsztatów pracy i źródeł zarobku.

Dla wygody klientów PKO prowadzi **operacje bankowe, przekazuje pieniądze, inkasuje weksle, wykonuje zlecenia giełdowe, przyjmuje depozyty, którymi administruje oraz oddaje do dyspozycji kasetki do przechowywania walorów.**

Obok omówionych działów pracy PKO prowadzi **Dział Ubezpieczeń na Życie,** który obchodzi 10-lecie swego istnienia.

Działalność PKO wybiega daleko **poza granice kraju,** gdzie znajduje się **wielomilionowa rzesza Polaków-emigrantów, potrzebująca pomocy i opieki,** aby zapracowane i zaoszczędzone na obczyźnie pieniądze nie padły ofiarą nieuczciwego pośrednictwa i posłużyły w przyszłości **do stworzenia własnego warsztatu pracy.** Opiekę taką roztacza PKO nad emigracją za pośrednictwem założonego specjalnie w tym celu **Banku Polska Kasa Opieki,** którego placówki znajdują się we wszystkich większych skupiskach emigracyjnych. Emigranci otrzymywali ze strony Banku PKO pomoc kredytową przy urządzaniu się na obczyźnie, opiekę nad oszczędnościami i pośrednictwo przy załatwianiu spraw pieniężnych z ojczystym krajem.

Ocena wyników pracy PKO w ostatnim roku nie byłaby całkowita, gdybyśmy nie uwzględnili wychowawczej i społecznej akcji tej instytucji. Dzięki tej pracy **setki tysięcy osób rocznie zapoznają się z oszczędnością i przekonują się do niej, setki tysięcy zaczyna brać udział w życiu gospodarczym, stając się świadomymi gospodarczo i zabezpieczającymi sobie byt obywatelami.**

Korzyści społecznej i wychowawczej pracy PKO nie ograniczają się tylko do tej instytucji, rozciągają się one bowiem na inne instytucje finansowe, całe społeczeństwo i Państwo. Dlatego omawianie wyników działalności PKO, to nie tylko roztrząsanie spraw gospodarczych, ale także ważnych zagadnień społecznych. Oparcie pracy oszczędnościowej PKO na szerokich warstwach społeczeństwa i na młodzieży oraz wytrwałe jej realizowanie, dały instytucji przodujące stanowisko w naszym ruchu oszczędnościowym.

Kto się podzielił milionem?

Jak wiadomo, milion złotych padł w ostatnim dniu ciągnienia IV klasy czterdziestej trzeciej Loterii Klasowej na nr. 98632, będący własnością mieszkańców Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Nowi milionerzy pochodzą przeważnie ze sfer kupieckich, to też wygrane pieniądze zamierzają poświęcić na rozwinięcie swych interesów handlowych.



Pan Franciszek Moskwa, jest z zawodu eksporterem artykułów hodowlanych. Wierzył on stale w swoje szczęście i grał na Loterii Klasowej bez przerwy od 1926 roku, nabywając większą ilość części losów rozmaitych numerów do spółki z sześcioma kolegami.

Wygrana pozwoli p. Moskwie na przeprowadzenie pewnych planów, które znacznie rozszerzą zakres jego działalności.



Pani Szarlota Gruenspan grała do spółki z czterema innymi osobami. W ten sposób każdy ze współwłaścicieli „piątki" otrzymał po 32.000 zł. Jest to już dość poważna suma i przyda się jej właścicielom bardzo, zwłaszcza wobec specjalnych warunków, w jakich znajdują się mieszkańcy COP.



Aż osiemnastu wspólników do swej „piątki" posiada p. I. Adler, wskutek czego każdy z nich otrzymał po 8.800 złotych, p. Adler jest z zawodu garbarzem.



Na grupie widzimy pięcioro współwłaścicieli jednej z „piątek" szczęśliwego numeru. Są to pp. Nina Diamant, Rebeka Szyndler, Abraham Braun, Ajzyk Regenbogen i Jankiel Klein. Łączy ich zresztą tylko luźna znajomość, bo każda z wymienionych osób pracuje gdzieindziej i w rozmaitych zawodach.

Po zakończeniu czterdziestej trzeciej weszliśmy w okres 44-ej Loterii Klasowej, w której planie przeprowadzono cały szereg bardzo korzystnych dla graczy zmian. Pomówimy o nich obszerniej w najbliższej przyszłości.

Narazie przypominamy, że czas już zaopatrzyć się w los do klasy pierwszej, której ciągnienie rozpoczyna się 23 lutego rb. i potrwa cztery dni.

Należy też pamiętać o konkursie loteryjnym i pośpieszyć się z nadsyłaniem odpowiedzi na pytanie: „Co to jest milion", gdyż termin mija z dniem 5 lutego r. b.

Odznaczeni łodzianie

Wczorajszy „Monitor Polski" przyniósł dalszą listę odznaczonych Krzyżami Zasługi. M. in. z Łodzi otrzymali brązowe Krzyże Zasługi pp.:

Józef Gralewski, Emil Jochemczyk, Józef Kaczorowski, Stanisław Kaleta, Bolesław Kałużny, Wincenty Kaźmierczak, Marian Klichowski, Antoni Krzesoński, Jan Kurzajewski, Zygmunt Kuźnicki, Paweł Michałkiewicz, Wiktor Mikołajczyk, Wacław Nowak, Marian Olek Stanisław Pabiański, Stanisław Paluszkiewicz, Romuald Rymiszewski, Henryk Urbański, Konstanty Wojciechowski, P. Brewiński oraz Józef Jarosz z Rudy Pabianickiej. (i)

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 29 stycznia 1939 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Obroty handlu w Polsce

Według danych Międzynarodowej Izby Handlowej, średni obrót roczny jednego przedsiębiorstwa handlu detalicznego w r. 1928 wynosił w Stanach Zjednoczonych ok. 219.000 zł., w Anglii ok. 143.000 zł. i w Niemczech ok. 96.000 zł. rocznie.

W porównaniu z zagranicą, obroty przedsiębiorstw handlowych w Polsce przedstawiają się bardzo skromnie, co wynika z dużego rozdrobnienia i prymitywizmu naszego handlu oraz niskiej siły nabywczej ludności. Tak więc średni obrót jednego przedsiębiorstwa handlu towarowego w r. 1928 wynosił ok. 33 tys. zł., zaś w r. 1935 — 23 tys. zł.

Najwyższe średnie obroty, bo dochodzące do kilkuset tys. zł. rocznie, wg. danych za rok 1928, zamieszczonych w pracy J. Chodorowskiego „Struktura handlu towarowego w Polsce“ — wykazują przedsiębiorstwa handlu maszynami i narzędziami technicznymi i instrumentami precyzyjnymi (optycznymi, elektrotechnicznymi) oraz syndykaty rolnicze. Jest to jednak grupa najmniej liczna.

Obroty roczne 37.000 zł. do 80.000 zł. reprezentują branże skupu zawodowego, handlu winami i wódkami, manufakturą, żelazem i wyrobami żelaznymi, jak również spółdzielnie rolnicze. Branże te stanowią 20% ogółu przedsiębiorstw handlu towarowego.

Najliczniejsze, bo reprezentujące 72% ogółu, są przedsiębiorstwa pozostałych branż, których obroty są najniższe i wynoszą 18.000 — 40.000 zł. rocznie.

Bardzo niejednolicie kształtuje się obrót przedsiębiorstw handlowych w różnych częściach Polski; tak więc, gdy w Warszawie średni obrót przedsiębiorstwa handlowego wynosił w r. 1928 zł. 105.811, a w r. 1935 — zł. 63.800, to na terenie Izby Skarbowej Poleskiej jest on znacznie niższy, bo wynosi tylko zł. 17.024 w r. 1928 a w r. 1935 — 11.200 złotych rocznie. Najmniejsze obroty wykazują poza tym przedsiębiorstwa znajdujące się w okręgach Izb Skarbowych: Lubelskiej, Lwowskiej i Wołyńskiej. Natomiast stosunkowo największe obroty roczne osiągają — poza Warszawą — przedsiębiorstwa handlowe na Śląsku, w Wielkopolsce i na Pomorzu.

Przeciętny roczny obrót jednego przedsiębiorstwa wynosił w województwach centralnych (z wyłączeniem Warszawy) w r. 1930 — 25.000 zł., a w r. 1935 — 20.100 zł., w województwach wschodnich — w r. 1930 — 22.900 zł., a w r. 1935 — 13.600 zł., w województwach południowych w r. 1930 — 20.700 zł., a w r. 1935 — 16.100 zł. i w województwach zachodnich w r. 1930 — 50.700 zł., a w r. 1935 — 28.100 zł.

Różnice w wysokości obrotów przedsiębiorstw handlowych odpowiadają zatem różnicom w poziomie gospodarczym poszczególnych ośrodków kraju.

Nie mamy niestety danych co do obecnych obrotów przedsiębiorstw handlowych. Nie ulega jednak wątpliwości, że w ciągu ostatnich dwóch lat obroty te nieco wzrosły, w związku z ożywieniem koniunktury. W każdym razie jednak nie uległo zmianie nienormalne a charakterystyczne dla stosunków polskich zjawisko wielkich, jaskrawych różnic w rezultatach działalności placówek kupieckich na zachodzie kraju z jednej strony i na jego ziemiach wschodnich z drugiej. (gs)

Prace nad standaryzacją ziół leczniczych

Z inicjatywy departamentu ekonomicznego Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych Komitet Zielarski organizuje w dniu 13 lutego b. r. zebranie dyskusyjne, poświęcone zagadnieniom standaryzacji surowców leczniczych.

Zioła lecznicze stanowią artykuł, którym interesują się coraz bardziej różne dziedziny naszego życia gospodarczego. Artykuły te znajdują coraz więcej nabywców zagranicą. (wł.)

Pomoc Zimowa — to czyn, nie słowa

Wierzytelności nieściągalne i wątpliwe

muszą być oparte na dowodach. — Zasadnicze orzeczenie Najwyższego Trybunału Administracyjnego

Ostatnio ogłoszony został wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego w sprawie t. zw. **wierzytelności nieściągalnych i wątpliwych.**

Sprawa ta ma dla przemysłu i handlu włókienniczego w Łodzi **duże znaczenie, w praktyce bowiem większość kupców i producentów posiada niejednokrotnie bardzo poważne „papierowe wierzytelności“**, to jest wierzytelności, które faktycznie żadnej realnej wartości nie przedstawiają, ponieważ albo dłużnicy są zupełnie nieściągalni, albo są nieściągalni częściowo, gdy wierzytelność figurująca w księgach firmy - wierzycielki nie jest zupełnie nierealna, ale tylko w pewnych granicach.

Władze skarbowe powyższe zagadnienie ujmowały naogół **niejednolicie,** jeżeli chodziło o postępowanie wymiarowe.

W jednej ze spraw płatnik odwołał się do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, przy czym w skardze swej powołał się na niewłaściwe podejście władz skarbowych do tego zagadnienia, nadmieniając, że ze swej strony, wykazał dużą sumienność, ponieważ złożył dokładny aneks, w którym wyszczególnił niewypłacalnych dłużników, a władze skarbowe nie tylko nie uwzględniły powyższych wierzytelności, jako nieściągalnych, ale nawet nie rozprawiły się z twierdzeniem w tej sprawie.

Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę płatnika, przy czym podkreślił, że zarzut, iż władza pozwana nie rozprawiła się z konkretnymi twierdzeniami odwołania, popartymi aneksem, wyszczególniającym niewypłacalnych dłużników, **jest nieuzasadniony z tego powodu, że płatnik nie przytoczył konkretnych okoliczności faktycznych, ani też dowodów, majacych uzasadnić uznanie poszczególnych kwot za nieściągalne, lecz ograniczył się do ogólnych uwag natury prawno-buchalteryjnej, a wspomniany aneks nie zawierał nazwisk wątpliwych dłużników, ani też podstaw faktycznych spisania tych kwot na straty.**

Z tych względów Najwyższy Trybunał Administracyjny wypowiada tezę, **że władza skarbowa nie może polegać na jednostronnych oświadczeniach płatnika, że określeni dłużnicy są niewypłacalni, względnie, że kwoty należne od nich są nieściągalne.**

W tej materii należy bezwzględnie przeprowadzić jaknajściślejszą klasyfikację. **W bilansie prawidłowym wierzytelności nieściągalne nie powinny wogóle figurować, a wierzytelności wątpliwe tylko na taką kwotę, która odpowiada ich wartości w dacie bilansu.**

Jednakże **powyższe ustalenia płatnika muszą być poparte okolicznościami faktycznymi, stwierdzającymi, że istotnie wierzytelności są nieściągalne względnie wątpliwe.**

Władza skarbowa musi bowiem mieć możność skontrolowania faktycznych podstaw „właściwego uznania“ płatnika, a pozbawienie jej tej możności pozostawiałoby spisanie na straty nieściągalnych względnie wątpliwych wierzytelności zupełnej dowolności płatnika, co nie dałoby się pogodzić z przepisami.

W tych warunkach kupiec, względnie przemysłowiec, powołujący się na to, że pewna część wierzytelności jest nieściągalna musi przytoczyć na to dowody (świadkowie, pisma stwierdzające formalną niewypłacalność i t. p.). (h)

Za zwolnieniem od podatku lokalowego

przedsiębiorstw handlowych wypowiedział się samorząd gospodarczy

Komisja Skarbowa Związku Izb Przemysłowo - Hadlowych rozpatrywała ostatnio **projekt rozporządzenia w sprawie zwolnienia od podatku obrotowego rzemiosła, przemysłu domowego, ludowego i pracy chałupniczej.**

Komisja stwierdziła, że w ustawie o podatku obrotowym jest przewidziane zwolnienie od tego podatku rzemiosła, wykonywanego ubocznie przez rolników, natomiast **zwolnienie samodzielnego rzemiosła po wino być, zdaniem Związku Izb, traktowane na podstawie odrębnych przepisów.**

Komisja podkreśliła, że pojęcie przemysłu ludowego, domowego i pracy chałupniczej winno opierać się na odpowiednim określeniu ustalonym w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z 1937 r. przy czym nie można wprowadzać do pojęcia pracy chałupniczej — nowego warunku w postaci obowiązku ubezpieczenia społecznego w stosunku do chałupników.

Poza tym Komisja rozpatrywała **zagadnienie potrącalności należności za świadectwa przemysłowe z podatku scalonego oraz należności za karty rejestracyjne.**

W stosunku do przedsiębiorstw handlowych Komisja postanowiła wystąpić również o zwolnienie ich od podatku lokalowego, analogicznie do przedsiębiorstw przemysłowych. (gs)

Nowe gałęzie przemysłu w Anglii

uruchomili uchodźcy z Niemiec. — Anglia centralą przemysłu futrzanego

Londyński, konserwatywny „**Spectator**“ umieszcza dłuższy przegląd, wyczynów uchodźców żydowskich z Niemiec na pożytek **angielskiego życia gospodarczego i stwierdza, że uchodźcy przyczynili się do zmniejszenia bezrobocia w Anglii, powstania szeregu nowych gałęzi przemysłu,** przyczyniając się z jednej strony do zmniejszenia importu angielskiego i zwiększenia z drugiej strony jego eksportu.

W kilku wypadkach **do Anglii przeniosły się całe gałęzie przemysłu niemieckiego. Tak np. cały niemal przemysł futrzany z Lipska znajduje się obecnie na terytorium angielskim.**

Niektóre gałęzie **przemysłu galanterii skórzanej,** założone w Niemczech przed rokiem 1933, zostały po tym roku przeniesione do Anglii. Były to także w Niemczech gałęzie całkiem nowe. **Jedna z tych fabryk torebek skórzanych zatrudnia obecnie 750 robotników angielskich, inna fabryka 250, a wkrótce ma być rozszerzona i dać zatrudnienie 600 robotnikom.**

We wszystkich tych przypadkach **chodzi o gałęzie młode, na które dawniej miały monopol Niemcy.** W innej gałęzi przemysłu stan zatrudnienia robotników angielskich przez uchodźców sięga **2000.**

Nowe te gałęzie obejmują takie branże jak: **szczególne gatunki mebli, dodatki meblarskie wysokich gatunków, mydła, delikatesy mięsne, rybne, owocowe, abażury, sprzęt elektryczny, pudełka** opakunkowe i inne.

Towary **dawniej importowane, są obecnie wyrabiane na miejscu,** i w licznych wypadkach dostarczane przez te same firmy, które dawniej miały swą siedzibę w Niemczech.

Duże postępy poczynił także, dzięki uchodźcom, angielski przemysł konfekcji damskiej. Liczne wyroby nowych w Anglii gałęzi przemysłu zdobywają sobie także rynki zagraniczne. **Do towarów eksportowanych należą m. inn. szczególnie dobre gatunki konfekcji wełnianej.** (wt)

Komplikacje włosko-angielskiej

wymiany towarowej. — Milion funtów nadwyżki na korzyść Anglii

Korespondent „Prager Tageblatt“ donosi z Londynu, że **angielskie sfery gospodarcze oczekują podjęcia** w najbliższym czasie **rokowań gospodarczych między rządem włoskim a angielskim.**

Podobno w końcu stycznia udaje się do Rzymu pierwszy doradca gospodarczy rządu brytyjskiego, **Leith Ross w celu przeprowadzenia rozmów w sprawie zmiany clearingu włosko-angielskiego.**

Nadwyżka clearingowa na korzyść Anglii wynosi obecnie około milion funtów szterl. Anglicy chcieli by wysokie to saldo zlikwidować bądź to drogą ograniczenia eksportu angielskiego do Włoch bądź też przez rozszerzenie wywozu włoskiego do Anglii.

Podobno Anglia zgadza się nabywać więcej towarów włoskich, jednakże na duże trudności natrafiają rozmowy co do rodzaju poszczególnych towarów. (pp)

Nadzorcy rządowi w czeskich

przedsiębiorstwach prywatnych

Gabinet czeskosłowacki na posiedzeniu w dniu 25 bm. zatwierdził tekst rozporządzenia rządowego, w myśl którego władze administracyjne będą upoważnione do ustanawiania w przedsiębiorstwach (z wyjątkiem instytucyj pieniężnych) rządowych organów nadzorczych, względnie upoważnione będą do rozwiązywania tych przedsiębiorstw, których działalność nie będzie odpowiadała przepisom, jakie rząd w najbliższym czasie wyda. Rozporządzenie to obowiązuje na terenie całej republiki. (Pat)

Kontyngenty wywozowe do Francji

Francja przyznała Polsce na rok 1939 **dodatkowe kontyngenty wywozowe** na **następujące towary:** wyroby cukiernicze, klej kostny i skórny, **tkaniny** wełniane i **odzieżowe, odzież męska i kobieca z tkanin innych niż jedwabne, gremple, maszyny włókiennicze, samoprząśnice wózkowe, maszyny przędzalnicze inne, aparaty radiowe** z podziałem na aparaty części po 50 g. i wyżej oraz części poniżej 50g., **meble gięte, płyty do patefonów** w języku polskim lub żydowskim, stożki **kapeluszowe wełniane.** (pp)

Spadek produkcji sztucznego jedwabiu w Anglii

Produkcja sztucznego jedwabiu i innych włókien sztucznych w Wielkiej Brytanii w roku 1938 osiągnęła 140.32 miln. lbs. wobec 154.51 miln. lbs w roku 1937, uległa więc znacznemu zmniejszeniu.

Ogółem wyprodukowano 106.45 miln. lbs sztucznego jedwabiu wobec 119.70 miln. lbs w roku 1937 i 33.88 miln. lbs. innych włókien sztucznych wobec 35.12 miln. lbs (pp).

Giełda pieniężna

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 42.50, poż. inwestycyjna I-sza em. 85.00, poż. inwestycyjna II-ga em. 86.00, poż. konsolidacyjna 66.25—66.00, poż. wewnętrzna 65.50, Bank Polski 133.50—133.00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi 1933 r. 64.00—63.75. Tendencja słaba.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Groch polny 26.00—28.00, groch Victora 32.00—35.00, gorczyca 54.00—56.00. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót 712 ton.

NOTOWANIA BAWEŁNY

z dnia 27-go stycznia 1939 roku.

NOWY JORK: Loco 8.97, luty 8.36, marzec 8.38, kwiecień 8.24, maj 8.10, czerwiec 7.95, lipiec 7.80, sierpień 7.49, wrzesień 7.39, paźdz. 7.39—40, listopad 7.38, grudzień 7.37, styczeń 7.38.

NOWY ORLEAN: Loco 8.61, marzec 8.52, maj 8.22, lipiec 7.92, październik 7.52, grudzień 7.49—51, styczeń 7.51—53.

LIVERPOOL: Loco 5.10, styczeń 4.78, luty 4.78, marzec 4.78, kwiecień 4.76, maj 4.75, czerwiec 4.70, lipiec 4.66, sierpień 4.60, wrzesień 4.55, październik 4.50, listopad 4.50, grudzień 4.51, styczeń 4.52.

„Giza" 7: Loco 7.25, styczeń 6.89, marzec 6.73, maj 6.70.

„Giza" 2: Styczeń 6.85, marzec 6.89, maj 6.95, lipiec 6.99.

Egipska Sakell.: Loco 7.20.

Upper: Loco 5.83, styczeń 5.70, marzec 5.71, maj 5.76, lipiec 5.81, wrzesień 5.81, październik 5.75, listopad 5.75.

BREMA: Loco 9.87, marzec 9.14, maj 9.08, maj 9.05, październik 8.96, grudzień 8.97, styczeń 9.00.

ALEKSANDRIA Sakell.: Marzec 11.92, maj 12.10.

„Giza" Marzec 11.86, maj 12.02, lipiec 12.10 listopad 12.20.

Ashmouni: Luty 9.56, kwiecień 9.77, czerwiec 9.87, październik 9.70.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Import towarów z Japonii

dozwolony wyłącznie w drodze obrotu kompensacyjnego

Ministerstwo przemysłu i handlu wydało zarządzenie na podstawie którego import towarów z Japonii może odbywać się tylko w drodze obrotu kompensacyjnego. Pozwolenia przywozu będą wydawane przez Komitet Przywozowy na wniosek Rady Handlu Zagranicznego. Wnioski takie będą wydawane przez Radę Handlu Zagranicznego po złożeniu przez firmę dokumentów, stwierdzających wywóz dokonany zgodnie z warunkami promesy.

Ministerstwo przemysłu i handlu ustaliło równocześnie listę towarów, które mogą być importowane na wspomnianych zasadach. Na liście tej znajdują się następujące towary:

Nasiona rycynowe, herbata, imbir i badian, trawa morska i liście dekoracyjne, rośliny lecznicze, katol, kalafonia, agar-agar, kamfora czerwona, olejek. bambus, trawa morska, muszle morskie, magnezyt rodzimy lub palony, talk, grafit, wosk roślinny japoński, tran, olbrot, kompoty ananasowe i brzoskwinie w konserwach, sardynki, łosoś i inne ryby w puszkach, kawior czerwony, kraby w puszkach, siarka, fosfor czerwony, żółty i biały, jod niesublimowany, węglan magnez, olejek miętowy japoński, mentol, jedwab naturalny, przędza jedwabna, przędza jedwabna w nitkach, bawełna surowa, przędza bawełniana surowa, sieci do rybołówstwa, tkaniny z przędzy papierowej, przędza papierowa, wyroby szmuklerskie, kimonos, szmaty, forniery, plecionki w arkuszach, taśmy, celuloza, celuloza z azbestem i dodatkiem innych materiałów, papier, serwetki papierowe, porcelana stołowa, surówka manganowa i żelazo fosfor, wyroby artystyczne z metali nieszlachetnych, termometry lekarskie, przyrządy do liczenia, porcelana elektrotech. i izolatory, wyroby z bakelitu i celuloidu, szczotki do zębów, zabawki, przyrządy do rybołówstwa, paciorki szklane i ozdoby, perły sztuczne.

Podania o przywóz innych artykułów niż wymienione, będą załatwione odmownie. (pp)

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym usiłował pozbawić się życia Stanisław Kaczmarek, zam. przy ulicy Bednarskiej Nr. 7. Kaczmarek zażył esencji octowej. Lekarz pogotowia pozostawił desperata na miejscu w stanie b. osłabionym.

* * *

W mieszkaniu przy ulicy Włoszczewskiej 5 uległy zatruciu rybą: Pesa Blajman, Mirla Blajman i Zofia Kubiak. Poszkodowanym udzielił doraźnej pomocy lekarz pogotowia miejskiego.

* * *

Franciszka Borowiak, zam. przy ulicy Małej Nr. 31, uległa oparzeniu wrzącym tłuszczem. Poszkodowana odniosła rany brzucha i rąk.

* * *

Zdzisław Szymański (Warszawska 30) poparzony został w mieszkaniu rodziców gorącą wodą, doznając ran całego ciała. Dziecku udzielił pomocy lekarz pogotowia ratunkowego.

* * *

W mieszkaniu własnym przy ulicy Radomskiej Nr. 37 uległa zaczadzeniu cała rodzina Łanieckich, a mianowicie: Władysław, żona jego Justyna oraz dwoje dzieci — Stanisław i Janina.

* * *

Na ulicy Łagiewnickiej napadnięta została i dotkliwie poturbowana Tekla Mączka, zam. przy ulicy Czarneckiego Nr. 35. Poszkodowana odniosła rany głowy i twarzy.

* * *

W bramie domu przy ulicy Głównej Nr. 66 znaleziono podrzucone dziecko płci męskiej, w wieku około 6 miesięcy. Dziecko przesłano do miejskiego domu wychowawczego.



Dział oficjalny Ł.O.Z.P.N.

Komunikat № 1

z dnia 27 stycznia 1939 roku

Podaje się do wiadomości, że na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia ŁOZPN, z listy członków Związku skreślone zostały następujące kluby:

1) KS „Olimpia" — Koło.
2) KS. „Strzelec" — Złoczew.
3) ŻRKS „Hapoel" — Piotrków Tryb.

Wydawnictwo „REPUBLIKA"
Sp. z ogr. odp.
Administracja w Warszawie
ul. Wierzbowa 11, tel. 310-18

KWIECIEŃ W SŁOŃCU POŁUDNIA.

Po raz pierwszy od czasu wybudowania naszych luksusowych motorowców „Piłsudski" i „Batory" urządzona będzie w tym roku na jednym z nich wycieczka wiosenna z Gdyni do krajów południa. Oto m/s „Piłsudski", który rok rocznie w sezonie zimowym i wiosennym odbywa wycieczki z New Yorku do Indii Zachodnich, wyruszy 7-go kwietnia ze swego portu macierzystego na wody Atlantyku i Morza Śródziemnego. Szczęśliwie pomyślana trasa przewiduje pierwszy postój w Lizbonie, stolicy Portugalii, drugi w Neapolu, skąd uczestnicy wycieczki będą mieli sposobność zwiedzenia cudnego Capri, pełnego poezji Sorrento i przejmującego grozą Wezuwiusza. Dwa dni postoju w Neapolu umożliwi innym wycieczkę do świętego grodu — Rzymu.

Dalsza trasa przewiduje zatrzymanie się w pięknym Palermo na Sycylji, a następnie w egzotycznym Trypolisie, stolicy włoskiej Libii, gdzie Italia dzisiejsza z tak wielkm rozmachem buduje nowoczesne „Imperium Romanum". Piątym portem postoju m/s „Piłsudski" będzie Ceuta na wybrzeżu śródziemnomorskim hiszpańskiego Maroka, nieledwie nawprost Gibraltaru.

Pełne wiosennej krasy kraje południa wabią już dziś zwolenników hasła „pracujesz na lądzie — odpoczywaj na morzu", którzy w biurach linii żeglugowych Gdynia — Ameryka (Warszawa, Pl. Małachowskiego 4) lub w biurach podróży śpieszą z zamawianiem kabin na tę pierwszą i jedyną w swoim rodzaju wycieczkę morską, słusznie nazwaną „Po Słońce Południa".



Uporczywe ZAPARCIE STOLCA

zatruwa organizm, pogarsza samopoczucie, odbiera apetyt, oraz chęć i zdolność do pracy.

ZIOŁA Z GÓR HARCU DRA LAUERA

stosowane przy zaparciu (obstrukcji) są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, wydalają niestrawione resztki pożywienia, stosują się również skutecznie w chorobach nerek, wątroby, pęcherzyka żółciowego (kamicy) reumatyźmie, artretyźmie, hemoroidach i otyłości.

ZIOŁA Z GÓR HARCU DRA LAUERA

GABINET KOSMETYKI LECZNICZEJ

„Beauté"

wł. STEFANIA ROZENTAL
Dyplom Wiedeński

Traugutta 8, I p. fr. tel. 213-61.

Usuwanie bezpowrotne i bez śladów szpecących włosów, najnowocześniejszym aparatem.
Wszelkie zabiegi kosmetyczne.
Godz. przyj. 11—1 i 4—7.

Dr Reicher

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych

Leczenie promieniami Roentgena
Południowa 28. Tel. 201-93
przyjmuje od 8—11 rano i od 5—8 wiecz. w niedziele i święta od 9 — ..

Dr. BRAUN

Cegielniana 4, tel. 100-57

Spec. chor. skórnych, wenerycznych i seksualnych
przyjmuje od 8—1 i od 5—9 wiecz. w niedz. i święta od 9—1.

DOKTOR

HENRYKOWSKI

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych.
TRAUGUTTA 9, Telefon 262-9?
od 8—11-ej i od 6—9-ej wieczór
w niedziele i święta od 9—12.30.
Dla skórnie chorych godz. ambul. 10—11 i 5—6 pp.



Oddychanie skóry, a dzięki temu odnawianie się tkanek, żywotność, dopływ krwi, jędrność i zdrowy wygląd umożliwiają pory, nie zatkane złym pudrem. Nie zatyka porów, roślinny, nieszkodliwy, miałki, nadający cerze mat, świeżość i powab

puder ABARID

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Centralna lecznica zębów

I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY

ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-8? RENTGEN

Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10—1.
Stomatolog przyjmuje od 9 - 11.

LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ

DR.

AKSELRAD

przeprowadził się na ul.

Piotrkowską 132 I piętro tel. 186-22.

DR. MED.

Jerzy Sudya

AKUSZER-GINEKOLOG

Legionów 11

Tel. 115-27,
przyjmuje od 8—10 r. i od 4—8 w.

DR. MED.

M. RUNDSZTEIN

AKUSZER-GINEKOLOG

Pomorska 7, tel. 127-84

POWRÓCIŁ.
przyjmuje od 8—10 i od 4—8 w.

LEKARZ-DENTYSTA

Irena SZULC

ul. Zamenhofa 22

telefon 217-50,
przyjmuje 10—1, 4—8.
RENTGEN.

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne

Nawrot 7 tel. 128-0?

przyjm. 10—12 i 5—7-ej.

LEKARZ - DENTYSTA

B. Nusbaumowa

PRZEPROWADZIŁA SIĘ na ul.

Gdańską 12

tel. 121-23.

Dr. med. Wanda Czaban

SPEC. CHOR. DZIECI
mieszka obecnie

Piotrkowska 203/5 telef. 266-75

przyjm. od 3—4 pp.
Poradnia dla niemowląt
wtorki i czwartki od 1—2 pp.

DOKTOR

H. Gutsztadt

Akuszer - Ginekolog

Zachodnia 66, telef. 129-52

przyjmuje od 9—11 i od 5—7.

Dr M. Pajewski

SPEC. CHOR. WEWNĘTRZNYCH
przeprowadził się na ul.

Cegielnianą 36

Telef. 243-74
przyjm. od 4—6 pp.

DR.

Łucja MAKOWER

CHOR. SKÓRNE I WENERYCZNE
LECZENIE WRZODÓW
(kobiety i dzieci)

6-go Sierpnia 7 tel. 232-43.

Przyjm. od 8 do 11 i od 5 do 8.

DR. MED.

MARKOWICZOWA

choroby skórne i weneryczne

Moniuszki 2

tel. 166-35
Wznowiła przyjęcia.

CHOROBY ZWIERZĄT

Analizy laborat., szczepienia zapobieg.

lek. wet.

J. Gewelber

lek. wet.

J. Chorwińsk

PIOTRKOWSKA 189, tel. 224-81
godz. przyjęć 4—8.

GABINET KOSMETYKI
leczniczej i toaletowej

Z. SZWALBE

dyplom Uniwersytecki
MONIUSZKI 1, telef. 127-99.
POWRÓCIŁA Z PARYŻA.

Usuwanie wszelkich defektów cery.
Usuwanie bezpowrotnie i bez śladów szpecących włosów.
Przyjmuje 10—2 i 4—8 wiecz.

Dr. med. Wołkowyski

Spec. chor. wenerycznych, seksualnych i skórnych

Cegielniana 11 tel. 4-?

Przyjm. od 8—12 i od 4—9
w niedz. i święta od 9—1.

DR. MED.

I. ZYW

CHIRURG

powrócił

DR. MED.

S. Kantor

Specj. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH

ul. PIOTRKOWSKA 90

Telef. 129-45.

Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz
w niedziele i święta od 8—2 po poł

Bóle artretyczne reumatyczne podagryczne

najwięcej dokuczają na zmianę pogody, w czasie zimna, słoty i niepogody. Nieznośnymi wtedy stają się bóle w stawach, kościach i mięśniach, powstają bolesne obrzmienia, chodzenie, a nawet poruszanie się bywa utrudnione. Cierpienia te powstają skutkiem nagromadzenia się kwasu moczowego w ustroju i, jeżeli nie będą racjonalnie zwalczane, będą się zwiększać, aż wreszcie na stałe przykują do łóżka. W tych wypadkach stosuje się wewnętrzny lek „UREMOSAN" GĄSECKIEGO, który rozpuszczając kwas moczowy w organiźmie, wywołuje obfite wydzielanie się takowego wraz z moczem i współdziała z ustrojem w walce jego z artretyzmem, reumatyzmem, podagrą, ischiasem, kamicą nerkową oraz sią przemianą materji. Oryginalny „UREMOSAN" GĄSECKIEGO do nabycia w aptekach.

DR. MED.

J. PIK

CHOROBY NERWOWE
SPEC. NERWICE, CIERPIENIA NERWOWO - SEKSUALNE I USPOSOBIENIA
ALEJE KOŚCIUSZKI 27, tel. 175-50
przyjęcia 5—7.

Dr. MED. WŁ. ŻADZIEWICZ

STOMATOLOG
Spec. chor. i chir. zębów i jamy ustnej.
PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-8?
Przyjmuje od 3—7.

RENTGEN.

DR. MED.

AL. KOPCIOWSKI

Piotrkowska 8

Telefon 212-55.

DOKTOR

W. BALICKA

Sienkiewicza 52

(róg Nawrot)
Nr. tel. 194-03
Choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 6—7.30 wiecz.

MATKI

zapisujcie swe niemowlęta do

„Kropli Mleka"



Dr Sommer

CHOROBY SKÓRNE, WENERYCZNE I KOBIECE

6 Sierpnia 1

tel. 220-26
Przyjmuje od 9—1 i od 5—8.
W niedz. i święta od 10—1.

LEK.-DENT.

Helena Halpern

przeprowadziła się na ul. Piotrkowską 8?

Tel. 279-29.
Przyjmuje 10—2 i 4—7.

Założona w roku 1891

LECZNICA DLA ZWIERZĄT

Mag. Wet.



H. WARRIKOFFA

UL. KOPERNIKA № 22

Tel. 172-07

Dyżury nocne

Doktór

W. ŁAGUNOWSKI

POWRÓCIŁ.
Specjalista CHORÓB WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH
(Gabinet Roentgeno- i światłoleczniczy)

Piotrkowska 70 Tel. 181-83

Przyjmuje: od 8.30 do 10.30 rano, od 1-ej do 2.30 pp. i od 6 do 8.30 wiecz.
W niedz. i święta od 10 r. do 1 pp.

SZKOŁA KOSMETYCZNA DR. MED. LEWINSONOWEJ

(kierownik dr. med. M. HELLER)

Łódź, Piotrkowska 8?

Kurs nauki teoretyczn... i praktyczn... 4-o miesięczny.
Informacje i zapisy na miejscu.

DR. MED.

Niewiażski

Specj. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych

Andrzeja 5, tel. 159-40

Przyjmuje od 8—1 i od 5—9.
w niedziele i święta 9—12.

DR. MED.

S. Kryński

POWRÓCIŁ.
Chor. skórne i weneryczne (kobiety i dzieci)

Senkiewicza 34

przyjmuje od 12—1 i od 3—4

KINO TON

Kopernika 16, tel. 140-72

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!
Z doków portowych i nędzy wielkiego miasta do bogactwa, przygód i miłości

JOAN CRAWFORD
SPANCER TRACY

w superfilmie realizacji Franka Borzage p. t.:

„MODELKA"

Początek o 4-ej.

PRZEDWIOŚNIE

Żeromskiego 74-76
tel. 129-88

Dojazd tramwajami 5, 6, 0, 1, 8 do rogu Kopernika i Żeromskiego.

Dziś i dni następnych!

Najweselsza, najmilsza najrozkoszniejsza, dawno niewidziana ANNY ONDRA w filmie najweselsza, najmilsza

Szalona CLAUDETTE

To film, który rozśmieszy i oczaruje wszystkich. Czar melodyjnych piosenek z tego filmu śpiewać będzie cała Łódź!

Ceny miejsc: I m. zł. 1.09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. Kupony ulgowe po 70 gr. z prawem zajmowania dowolnych miejsc. W niedziele i święta zniżki nieważne. Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 4, w niedziele i święta o godz. 12-ej.

Następny program: „PRAWO DO SZCZĘŚCIA" w rol. gł. K. J. Stępowski i Gorczyńska. Wolna przeróbka powieści „Ostatnia Brygada" Dołęgi-Mostowicza.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl § 83, 84 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. VI. 32 (Dz. U. R. Nr. 62 poz. 580) o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych Urząd Skarbowy w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że celem uregulowania należnych zaległości odbędą się sprzedaże z licytacyj u niżej wymienionych zobowiązanych:

Dnia 30 stycznia 1939 roku w II terminie:

Zakłady Ceramiczne „Praca“, ul. Cieszkowskiego 7 — cegła palona 678.000 zł. 19.265.—, cegła w stanie surowym szt. 1.380.000 zł. 25.400.— godz. 11.

Zakłady Ceramiczne „Praca“, ul. N. Sady 2 — cegła palona 315.000 złotych 10.400.— godz. 12.

Zakłady Ceramiczne „Praca“, Jędrzejów, gm. Wiskitno — cegła palona szt. 135.000 zł. 5.050.—. godz. 13.

Dnia 7 lutego 1939 r. w I terminie:

König Br. T. K. W. W., ul. Pabianicka 49 — meble 22 szt. zł. 2.330.—

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu licytacji na miejscu wykonywania czynności.

Naczelnik Urzędu: W. PIASECKI.

Do akt Nr. Km. 43/39

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 5-go, zamieszkały w Łodzi ul. Al. 1-go Maja Nr. 34 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 3-go lutego 1939 r. o godz. 13 w Łodzi, ul. P. O. W. nr. 1 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, radioaparatu 3-lampowego „Tekafon“, maszyny do szycia firmy „Singer“ i żyrandola, oszacowanych na łączną sumę zł. 715, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 16 stycznia 1939 r.

Komornik (—) St. DULKOWSKI

Do akt Nr. XV Km. 2563/38/XV

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru XV-go Zygmunt Dzieran, zamieszkały w Łodzi przy ulicy kpt. pilota Żwirki nr. 26, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 6-go lutego 1939 r. od godz. 12 w Łodzi, przy ulicy Kątnej 5, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: sztancy mechanicznej, oszacowanych na łączną sumę zł. 600, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 16 stycznia 1939 r.

Komornik (—) Z. DZIERAN.

Do akt Nr. Km. 119/39

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 13-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 11 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 9-go lutego 1939 r. o godz. 13 w Łodzi przy ul. Żeligowskiego Nr. 41 odbedzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 500 rolek białej waty filtrowej, oszacowanych na łączną sume zł. 900, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 19 stycznia 1939 r.

Komornik (—) M. LIPIŃSKI.

Sprawa firmy „J. i Abr. Ch. Maliniak“ p-ko firmie „Łofawa“

OGŁOSZENIE.

Wydział Techniczny Zarzadu Miejskiego w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na wydobycie i przewiezienie z Łagiewnik 7000 m³ żwiru. Warunki przetargu oraz szczegółowe informacje otrzymać można w ref. Gospodarczym Oddziału Drogowego — Pl. Wolności 14 pok. nr. 34, w godz. od 10 do 12 codziennie.

Termin składania ofert upływa dn. 15 lutego 1939 r. o godz. 12 m. 15.

Wadium w wysokości 3% należy złożyć w przeddzień przetargu w Kasie Miejskiej.

Łódź, dnia 28 stycznia 1939 roku.

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski poszukuje lokalu na pomieszczenia biurowe, składającego się z 12—15 pokoi, położonego w centrum miasta, pomiędzy ulicami: Bandurskiego, Placem Wolności, Kilińskiego i Gdańską.

Oferty ze wskazaniem warunków najmu, powierzchni użytkowej i załączeniem szkiców lokali składać należy w biurze Wydziału Gospodarczego, ul. Zawadzka Nr. 11 w terminie do dnia 15 lutego 1939 roku. —

Łódź, dnia 28 stycznia 1939 roku.

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

Kupno i sprzedaż

Lokale

Do akt Nr. Km. 114/39

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 13-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 11 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 16-go lutego 1939 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 125 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: pianina, kredensu, serwantki, stołu i 8 krzeseł oraz 2 foteli, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.300, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 18 stycznia 1939 r.

Komornik (—) M. LIPIŃSKI.

Do akt Nr. XV Km. 79/39/XV

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru XV-go Zygmunt Dzieran, zamieszkały w Łodzi, przy ulicy kpt pilota Żwirki nr. 26, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłosza, że w dniu 7-go lutego 1939 r. od godz. 12 w Łodzi, przy ulicy Wólczańskiej 255, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: mebli, urządzenia sklepowego, żyrandola, maszyny do krajania mięsa i maszyny do wyrabiania wędlin, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.250, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 13 stycznia 1939 r.

Komornik (—) Z. DZIERAN.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika“: 68-148 i 608-626.

PRENUMERATA „REPUBLIKI“ w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika“ i „Express“ w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie. Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje beda uwzględniane, o ile wniesione beda najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniaja treści ogłoszenia nie upoważniaja do żadania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Glück, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Dodatku Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki“ — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama“ — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty Jasiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi. WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika“ Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej. Łódź, ul. Piotrkowska 49 i 64.

Lokale

ZŁ. 160.— KWARTALNIE 2 pokoje z kuchnią i wygodami.
ZŁ. 232.- KWARTALNIE 3 pokoje z kuchnią i wygodami.
4, 5, 6 mieszkania, pokoje umeblowane (garsoniery) od zł. 20 „ZENIT", ul. Piotrkowska 82, tel. 260-25.

BIURO „POLRUCH", Piotrkowska 89, fr. I p., tel. 141-02, poleca wszelkiego rodzaju mieszkania lokale handlowe, sklepy, domy, place wille, pokoje umeblowane i garsoniery. Załatwia się szybko i solidnie. 10

POKÓJ do oddania dla jednej osoby przy rodzinie izrael. Obejrzeć od 2—4 Narutowicza 45, m. 45. telef. 269-45.

LOKAL handlowo-przemysłowy, przy ul. Śródmiejskiej 6, 10 okien, I piętro, winda towarowa, do wynajęcia od 1 kwietnia br. Informacje telef. 205-57 w godz. od 14—16 i od 20—22. 22

CZTERY pokoje z wszelkimi wygodami w domu przy ul. Piotrkowskiej 145 natychmiast do wynajęcia. Informacje na miejscu u gospodarza lub telefon 107-81. 29

SALA FABRYCZNA z napędem, ogrzewaniem, oświetleniem i parą w Konstantynowie do wynajęcia. Rozmiar: 15×25 mtr. Wiadomość: Wólczańska 146, m. 3 w godz. 19—20. 29

SOLIDNY izr. poszukuje pokoju umebl. niekrępującego z telefonem w okolicy Pl. Wolności. Oferty tel. 178-44 godz. 15—17. 29

DO WYNAJĘCIA ładny pokój 2-okienny, wszelkie wygody, niekrępujące wejście, ewentualnie umeblowany, Zamenhofa 6, m. 34. 29

ODDAM ładny pokój umeblowany z niekrępującym wejściem Al. 1-go Maja 23, m. 15. 29

ODSTĄPIĘ pokój duży, słoneczny, z wszelkimi wygodami, wejście niekrępujące, Andrzeja 45, m. 6. 29

3-POKOJOWE mieszkania nowoczesne z hollem, centralnym ogrzew. gorącą bież. wodą od zaraz do wynajęcia, Gdańska 116 (róg Zamenhofa). Wiadomość: tel. 279-56 od 8—10 i od 2—4.

POKÓJ dwuokienny umeblowany z wygodami oddam dla pana, front, 1-sze piętro, Zawadzka 17/8, tel. 137-02. 29

DO WYNAJĘCIA 2—3 luksusowo umeblowane pokoje z hollem, kuchnią, wygodami wprost od gospodarza. Wiadomość: 11-go Listopada 22. 29

ODSTĄPIĘ pokój z wszelkimi wygodami, ewentualnie umeblowany. Wiadomość: Główna 62, u dozorcy. 29

POKÓJ frontowy umeblowany z telefonem solidnemu Panu zaraz do wynajęcia, Sienkiewicza 20, m. 7. 29

DO WYNAJĘCIA pokój z osobnym wejściem przy ulicy Południowej 18 m. 32 prawa oficyna. 29

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wygodami dla Pana do wynajęcia, Lipowa 56, m. 12. 29

POSZUKUJĘ pokoju umebl. skromnego przy samotnej osobie. Oferty „B. A."

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany Piramowicza 7, m. 15

POSZUKUJĘ dwóch pokoi ewent. z poczekalnią, przy intel. rodzinie, centrum. Dzwonić 114-50, od 4—8. 29

DO WYNAJĘCIA pokój frontowy umeblowany, wygody, telefon, Sienkiewicza 13, m. 8. 29

ALEJA KOŚCIUSZKI 11 przejściowy; Wólczańska 28 do wynajęcia lokal wymiaru 18×7 mtr. nadający się na magazyn, sortownię. 29

POKÓJ umeblowany z wygodami do wynajęcia Żeromskiego 42, m. 7. 29

POSZUKUJĘ od 1.III. 2 pokoi z kuchnią wygodami, niewyżej II p. możliwie w nowym domu. Okolica sądu lub Legionów. Zawiadomić tel. 230-48 2—10. 29

POKÓJ z wygodami w czystym domu oddam jednemu panu Zawadzka 16-a m. 27. Oglądać od 2—4. 29

2 i 4-POKOJOWE mieszkania wygody, centralne ogrzewanie do wynajęcia od zaraz, Narutowicza 107. Portier wskaże. 29

SŁONECZNY pokój, wszelkie wygody od zaraz, Traugutta 5, m. 8. 29

POKÓJ słoneczny umeblowany dla dwóch panów do wynajęcia, Wólczańska 37, m. 22, tel. 236-15. 29

ODNAJMĘ pokój z niekrępującym wejściem, Pomorska 13, m. 21. 29

POKÓJ do wynajęcia dla pana lub pani, Piotrkowska 114, m. 30 od 6—9-ej.

DO WYNAJĘCIA lokal po sklepie rzeźniczym, prosperującym przez 7 lat. Wiadomość, Łódź, Lokatorska 16 u dozorcy. 29

OGŁOSZENIE.

Wydział Techniczny Zarządu Miejskiego w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę 1000 ton kostki granitowej rzędowej 14×14 cm.

Warunki przetargu, oraz szczegółowe informacje otrzymać można w ref. gospodarczym Oddziału Drogowego — Pl. Wolności 14 pok. nr. 34, w godz. od 10 do 12 codziennie.

Termin składania ofert upływa dn. 14 lutego 1939 r. o godz. 12-tej; otwarcie ofert o godz. 12 m. 15.

Wadium w wysokości 3% należy złożyć w przeddzień przetargu w Kasie Miejskiej.

Łódź, dnia 28 stycznia 1939 roku.

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

POKOIK wspólny umeblowany z wygodami dla jednej osoby do odda[...] Obejrzeć po godz. 18-ej, Mielczars[...]go Nr. 28—21.

SKLEP duży z dwiema wystawa[...] pokojem oraz 3 pokoje z kuchnią [...] wynajęcia. Al. Kościuszki 11, dozo[...]

DUŻY dwuokienny słoneczny p[...] oddam ewent. małżeństwu. Wólcza[...]ska 63, m. 15.

POKÓJ ładnie umeblowany, słonecz[...] I p. Wszelkie wygody, Cegielniana [...] m. 28. Obejrzeć od 12—7-ej.

NIEKRĘPUJĄCY, umeblowany p[...] do wynajęcia od 10 lutego. Obejrz[...] można od godz. 12—20-ej, Piotrk[...]ska 14, m. 4.

POKÓJ umeblowany do wynaję[...] Plac Wolności 9. Informacje u Le[...] Dent. 3—8.

POKÓJ umeblowany wprost z kla[...] schodowej dla pana Kilińskiego [...] dozorca wskaże.

3—4-POKOJOWE mieszkanie z kom[...]fortem, w mieście poszukiwane. Ofer[...] „Inżynier — Marzec" do Administr[...]

MŁODA urzędniczka poszukuje po[...]ku możliwie z utrzymaniem. — Ofer[...] „Niedrogo — śródmieście".

UMEBLOWANY pokój z wszelk[...] wygodami, centralnym ogrzewa[...] dla kulturalnego pana do oddania. [...]dwańska 4, m. 18 2—5 godz.

DO WYNAJĘCIA 3 pojedyncze p[...] wejście z klatki schodowej. Al. [...]skiego 22, I p.

MŁODE małżeństwo pracujące posz[...]kuje pokoju umeblowanego w śródm[...]ściu, wszelkie wygody. Oferty do Ad[...]ministracji sub: „Elka".

GARSONIERA wprost z klatki scho[...]wej od zaraz do wynajęcia. Żero[...]skiego 39, pr. oficyna II p. m. 7-a

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wy[...]godami dla Pana, Żeromskiego 4[...] m. 11.

ELEGANCKI pokój dla inżyniera, n[...]czyciela lub na pracę biurową 11-go L[...]stopada 18, Nowak.

POTRZEBNE 2 lub 3 pokoje biur[...] od Andrzeja do Cegielnianej pr[...] Piotrkowskiej. Telefon 123-93.

ODDAM pani miejsce do spania. Pl[...] Wolności 9, II p. m. 31

SIENKIEWICZA 37-a, front m. 5 ko[...]fortowy pokój do oddania.

ODDAM zaraz 1 osobie pokój umeb[...]wany 2-okienny, frontowy, wszel[...] wygody, telefon, Cegielniana 4, m. [...]

DO WYNAJĘCIA mieszkanie kom[...]towe, sześciopokojowe z wszelk[...] wygodami i centralnym ogrzewa[...] na II piętrze front. Wiadomość u [...]zorcy, Al. Kościuszki 93.

Kupno i sprzedaż

MOTOCYKLE BSA, Norton, Panth[...] Rudge, Sunbeam, Triumph, Royal [...]field, AJS, Puch. Gen. Przedstaw[...]cielstwo ZOREL, Warszawa, Króle[...]ska 23.

MOTOCYKLE 100-tki, bez prawa j[...]dy i podatku drogowego, na balon[...] dwuosobowe, słynne Excelsior, Ba[...] Francis Barnett. Gen. Przedstaw[...]cielstwo ZOREL, Warszawa, Króle[...]ska 23.

OKAZYJNĄ BIŻUTERIĘ poleca „K[...]MEA". Piotrkowska 73, tel. 185-22.

KUPUJĘ BRYLANTY oraz biżuter[...] „KAMEA". Piotrkowska 73, tel. 185-[...]

DO SPRZEDANIA lub wydzierżaw[...]nia kompletnie urządzona fabryka. [...] szel, rundmaszyny i inne. Przy[...] 2—3 pokoje na skład i kantor. Do[...]ne warunki. Oferty „A. 15.000" do [...]ksa, Piotrkowska 87.

1/8 LUB 1/4 CZĘŚĆ dużej posesji [...] centrum miasta położonej do sprze[...]nia. Oferty „Posesja".

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środk[...] zetknięcia zainteresowanych str[...] Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub [...] lokatora. 2) znaleźć mieszkanie [...] pojedyńczy pokój. 3) sprzedać nie[...]chomość lub rzecz, 4) kupić coś [...]wiek okazyjnie, 5) dostać posadę [...] wyszukać pracownika — niechaj p[...]da drobne ogłoszenie do „Republik[...]